

Mir Marga

Rugis.

IS ILGO ANKURO
Tarybos atsakymų...
Lietuvių Misijai visuom.
tars, Chicago buvo parinkta
kaip vieta "Amerikos Lietuvių
kongresui" dėl to kad ten yra
viešbučiuose ganėtinai kamba-
rių sutalpinti laukiamą tūk-
santų delegatų.

Washingtono svarba ir skir-
tumas nuo Chicagos, Lietuvos
laisvės klausimą sprendžiant,
matyti, tarybininkų vadų ne-
buvo svarstyta, nes, sako, re-
zolucijos priimtos Chicagoje
busią tiek pat svarbios kiek jei
jos būtų išneštos Washingtone.

Gali būti, bet visuomenė at-
simins pirmo Didžiojo karo me-
tus, kada mūsų katalikai turė-
jo drąsesnių ir sumanesnių va-
dų. Pirmiausių jų rūpesčiu
buvo įkurti atstovybė, Washing-
tone — Lietuvių Informacijų
Biurą. Šio karo metu Ameri-
kos Lietuviai neturi jokios pa-
stovios atstovybės krašto sos-
tinėje.

A. L. MISIJOS laišku apie
bendrą darbą padilginta, ALT
visgi suprato kad į "Washing-
toną geras dalykas pasiųsti
delegaciją", kuri pasimatytų
su žymiais senatoriais ir kon-
gresmanais. Bet, sako, ta de-
legaciją tegul paskiria "Ameri-
kos Lietuvių kongresas", nes
tokios delegacijos balsas busias
svarbesnis negu "grupės kuri
neatstovauja jokios stambes-
nės organizacijos".

ALT giriiasi atstovaujanti
visas mūsų stambias organiza-
cijas ir, regis, 90-tą nuosimtį
Amerikos Lietuvių. Jei tas tie-
sa tai kam reikia tuštinti ki-
šenių laukiamo tūkstančio de-
legatų į "kongresą"? Tegul
taryba paskiria savo atstovus,
tegl jie susitaria su A. L. Mi-
sija, ir tegul skubiai atlieka
tai kas Washingtono darytina.

Bet ALT bendro darbo nenori.
Ji apie bendrą veikimą sa-
vo laiške visai neužsimena. Ji
nori po senovei testis tarpso-
vinę politinę kovą, kuri jai
mielesnė negu Lietuvos laisvė.
Į tą kovą ji ir visuomenę velia,
nors ši nekarta pareiškė savo
norą bendro darbo.

SARASE Praviškiuose su-
šaudytų Lietuvių yra pavadė
buvusio Vienybės Lietuvninkų
redaktoriaus Pijaus Norkaus,
ir Drobės bendrovės direktorių
Garšvos, Zostauto, Šimaičio ir
Vaitiekuno. Jie bolševikams
nusikalto tuo kad, kaip patrio-
tai Lietuviai, įkurė Lietuvai
stiprią audio pramonę, kuri
teikė darbo tūkstančiams dar-
bininkų ir gamino Lietuvai pra-
moninio turto.

Atėję bolševikai Drobės pra-
monę apiplėšė, o jos direkto-
rius sušaudė. Maskva tokius
žygius vadina "demokratija",
bet žmonijos istorija kitaip pa-
vadins.

PABĖGĖLIS kunigas rašo
savo dėdei iš Vokietijos į Wau-
kegan, Ill., kad gavęs žinių iš
Lietuvos, kur gyvenimas, sa-
ko, sunkus. Penkis kilometrus
nuo didesnių miestų val-
džia Lietuvių partizanų ranko-
se, kurie kovoja padrausinti vil-
ties kad Rusai neilgai busią,
arba kils karas, arba Amerika
privers Rusus išsikraustyti,
nes niekas netiki kad Ameri-
ka leis tokiai neteisėbei po ka-
ro viešpatauti.

AMERIKOS paštas skelbia
primąs paprastus laiškus ir
atvirukus siuntimui į Lietuvą.

The only Lithuanian Newspaper published in Ohio reaching a very large majority of the 80,000 Lithuanians in the State and 20,000 in Cleveland

No. 42

Kaina 5c.

CLEVELAND, OHIO OCT-SPALIŲ 19, 1945

(30-ti metai :: 30th year)

Lietuviai vėl Rinksis Washingtone Lapk. 16-17

Leiskit Delegatais Savo Sunus Karius Gryžusius iš Karo!

Galutinių Europos rubežių nustatymų sprendimui artėjant, mes Amerikos Lietuviai vėl turime važiuoti į Washingtoną ir ten klebinti teisingumo duris, reikalaujant Lietuvos klausimo iškėlimo, aiškaus pasisakymo ką su Lietuva manoma daryti ir kodėl leidžiama Lietuvių tauta naikinti ir žudyti.

Rezoliucijos, vienas pabandymas neturi parodyti kad tik tiek mums Lietuvos likimas rūpi. Eikime, važiokime, klebinkime, reikalaukime ir vėl!

Reikalaukime kad bolševikų armijos būtų iš Lietu-
vos prašalintos — nes karas jau pasibaigė.

Reikalaukime kad pats Kongresas prabiltų ką ma-
no apie pavergtas mažas šalis — tylėjimas turi baigtis!

Reikalaukime kad Prezidentas Truman pareikštų
ar jis laikysis Amerikos pareikštų karo principų — ap-
ginti mažas tautas — kada karas baigtas.

Atėjo laikas kad Lietuviai kariai vyktų į Washing-
toną, kartu su kitais Lietuviais, ir pasakytų ten už ką
jie savo kraują liejo, gyvybes į pavojų statė — kiti jų
broliai net galvas paguldė!

Lietuvos klausimas turi būti padėtas sekančios kon-
ferencijos agendoje!

Lietuviai, vyrai, moterys, kariai, kolonijų veikėjai—
rengkitės važiuoti į Amerikos sostinę dvi dienas, Lapkri-
čio-November 16 ir 17, 1945, susirinkit į HOTEL STAT-
LER, rezervuokit sau kambarius tuojau, tame ar kituo-
se hoteliuose, kur pirmiau buvot.

PREZ. TRUMAN UŽ LAIKYMĄ KARIUO- MENĖS

Prez. Truman ruošia kal-
bą kongresui, kur jis ren-
giais išdėstyti savo numa-
tymus ir reikalingumą ša-
lies vyrų ėmimo kariuome-
nės taikos meto militariš-
kam pralavinimui. Jis kal-
bės Spalių 23.

Prez. Truman rodo pri-
tarimo kariuomenių paruo-
simui tuo budu kaip nuro-
dė Gen. Marshall, Armijos
štabo viršininkas.

Karo Sekretorius Patter-
son iš savo pusės įrodinėja
svarbumą sujungti karo ir
laivyno departamentus į vie-
ną, kas būtų geriausias už-
tikrinimas Amerikai apsau-
gos ir pasauliui taikos.

Gen. Marshall sako kad
turėjimas atominės bombos
padaro labiau reikalingu
turėti daugiau sausžemio
kariuomenės.

Tolimuose Rytuose tapo
užtikta dideli kiekiai natu-
ralio gumo, kuris taip la-
bai reikalingas Amerikos
gumo industrijoms. Japo-
nai turėjo jo pagaminę 250
tūkstančių tonų, kuris bus
parvežtas Amerikon.

PIERRE LAVAL, pripa-
žintas Prancūzijos išdavi-
ku Vokiečiams, tapo sušau-
dytas Paryžiuje Spalių 15.

Galima siųsti paprastu ar oro
paštu, bet nėra apdraudos, ne-
priima "special delivery" nei
jokių siuntinių daiktais. Laiš-
kas negali būti sunkesnis dve-
jų uncijų. Lipdyti po senovei
6c ir adresuoti savo turimu se-
nu adresu, prirašant "LITHU-
ANIA".

KOMUNISTAI VIEŠ- PATAUJA BERLINE

Gen. Eisenhower pamatė
kad Berline visur įsiviešpa-
tavę komunistai, ir tik de-
da viltis į tai kad "teisingi
ir bešališki" rinkimai pa-
darys tą galą.

Generolo pasitikėjimas
teisingumu ir bešališkumu
yra bergždžias matant ko-
kias klaidas vartoja Rusai
sukomunistinimui Vokietij-
je net pačių Amerikiečių val-
domose Vokietijos dalyse.

RUSAI PABĖGĖLIAI TERORIZUOJAMI

Senatorius Wheeler vie-
šai paskelbė raportą apie
sovietų terorizavimą tūk-
santų Rusų pabėgėlių ku-
rie radosi Vokietijoje ku-
omet sąjungininkų armijos
Vokietiją okupavo.

Pabėgėliai Rusai, kurių
daug buvo sugryžę į Rusi-
ją, bet paskui vėl pajlegė
sugryžti į Vokietiją, pasa-
koja kad Rusijoje su jais
apsieita daug žiauriau ne-
gu Vokietijoje ir jie nenori
gryžti, bet bolševikų šni-
pai ir kariuomenė juos te-
rorizuoja.

OKINAWA saloje pereit-
ą savaitę siautus baisi vė-
tra sunaikino Amerikos ka-
riuomenės stovyklą, pada-
rė daug nuostolių ir užmu-
šė 105 žmones.

AMERIKOS viršininkai
gavo į savo rankas nazių
partijos narų sąrašą, kuris
parodo kad toje partijoje
priklausė apie 8 milijonai
narių. Dar du milijonai ki-
tų kortelių buvo tai apli-
kantai į partiją.

Japonijos Imperatorius apsilanko pas Gen. MacArthur

MAŽINA ŠALIES IŠLAIDAS

Washington, Atstovų
Rumose pakelta reikalavi-
mas sumažinti valdžios iš-
laidas šiam fiskaliai me-
tui 52 milijonais dolarių.
Karui pasibaigus, nereik-
alinga jau nekurių dide-
lių sumų kurios buvo nu-
matytos kariškiams reika-
lams iki Birželio 30, 1946.

ARGENTINOJE SU- KILIMAS

Argentinoje eina sukili-
mas už valdžios kontrolę.
Buvęs vice prezidentas Pe-
ron vėl pagriebė valdžią į
savo rankas. Pabuvęs kalė-
jime tulį laiką, sugryžo į
Buenos Aires ir kartu su
buvusiu prezidentu Farrell
pasirodė publikoje, ir buvo
perstatytas kaip prezidentas
kuris patiks visiems.

Riaušėse kurios kilo Pe-
ron'o sugryžimo metu už-
mušta apie 30 asmenų.

KARO LĖKTUVAI PALIKTI SUNYKTI

Pranešimas iš Europos
sako kad Vokietijoje, neto-
li Municho, atvirame lauke
palikti rudyti 450 oro tvir-
tovių lėktuvų, kurie kašta-
vo padaryti 148 milijonus
dolarių. Jie naudoti pri-
baigimui Vokiečių pasida-
vimui. Dabar stogso be jo-
kios vertės.

Amerika, Anglija, Fran-
cūzija atmetė Rusijos rei-
kalavimą sušaukt visos Vo-
kietijos darbo unijų suva-
žiavimą Berline pagamini-
mui konstitucijos komunis-
tų valdomos Vokietijos dar-
bo federacijai. Rusai mat
nori kaip nors susisiekti su
kitų Vokietijos dalių darbi-
ninkais, norėdami pasėti ir
tarp jų komunizmo nuodų.

IS ARMIJOS per 5 mė-
nesius po karo pabaigos
paliuosuota jau 1,617,000
kareivių.

AMERIKOS-SOVIETŲ SANTIKIAI PASIEKĖ KRIZĘ

Washington. — Nesusi-
pratimai tarp Amerikos ir
Rusijos Balkanų vyriausy-
bių ir Japonijos valdymo
klausymu pakilo iš aukš-
čiausio laipsnio.
Kiek spėjama, tuo reika-
lu buvo atsiųstas iš Mask-
vos buvęs ambasadorius A.
Gromyko, kuris atvežė nuo
Stalino laišką Prez. Tru-
manui ir sekančią dieną iš-
skrido atgal į Maskvą, ma-
tomai su koku nors laišku
nuo Trumano.

Sekretorius Byrnes turė-
jo privatinį pasitarimą su
Prez. Trumanu, su jais da-
lyvavo ir Adm. Leahy.
Japonijos atžvilgiu, pasi-
rodo, Maskva reikalauja
sudaryti tarybą kurioje ir
Sovietai turėtų sprendimą,
ar gal net nori padalinimo
Japonijos taip kaip padarė
su Vokietija. Maskva nori
pašalinti Gen. MacArthur
ir pačią Ameriką iš Japo-
nijos valdymo.

Jeigu ir šiuo atveju Wa-
shingtono valdžia neprisi-
kraptys sau akių ir tiktai
bijos netekti sovietų "drau-
giškumo" tai sekantis pra-
reikalavimas iš Maskvos
bus pakeisti Amerikos val-
džią komunistiška.

PABĖGĖLIAI Europoje,
ypatingai Vokietijoje, bus
aptiekiami gausesniu maist-
u ateinančią žiemą. Pabė-
gėliams bus duodama bal-
tos duonos, kuomet Vokie-
čiai gaus tik juodą duoną,
skelbia U. S. Armijos va-
dovybė. Amerikonai varg-
šai nežino kad juoda duona
greičiau Vokiečiams atšers
ir sustiprins....

Amerikos valdžia pasky-
rė 500 milijonų svarų mė-
sos eksportavimui į karo
nualintas Europos šalis.
Už tą mėšą gaus užmo-
kėti, bet ji reikalinga Bel-
gijai, Anglijai, Prancūzijai
ir Holandijai, nes neturi
savo pakankamai.

SOVIETŲ 'RINKIMŲ' CIRKAS VĖL

Maskvą skelbia kokius
balsavimus Vasario 10 at-
einančiais metais. Balsavi-
muose sako dalyvaus ir jų
pavergtos šalys, kartu ir
Lietuva.

Prie kitų pavergtų sričių
bolševikai skaito pilnai sa-
vomis jau ir naujai užgro-
btas Rytų Prusiją, Kurilų
salas ir Sakhaliną. Ten ir-
gi įvedė teroristines bolše-
vikiškas klakas, kurios bal-
tos rinkimui Maskvos pa-
statytų kandidatų į vyriaus-
są sovietą.

Tuomi jie nori parodyti
kad tos pagrobtos tautos
jau įsijungė ir išvien eina
su Maskva.

RUSAI visomis pusėmis
platina gandus buk sovie-
tuose jau išrasta atominė
bomba. Taipgi pastaromis
dienomis paskelbė buk ant
Danishos Borgholm salos
Baltijos juroje suradę ir iš-
gabėnę į Rusiją Vokiečius
mokslininkus kurie jau bu-
vo bebaigia išrasti atomi-
nė bombą. Sako, į pusę me-
tų Rusai turėsia atominės
bombos paslaptį.

Japonijoje, Gen. MacAr-
thuro įsakymu, suteikta ly-
gios teisės visoms religi-
joms kokios Japonijoje bu-
vo ir panaikinta Šinto reli-
gija kaip valstybinė, ku-
ri tokia skaitėsi iki šiolei.

Komunistų organo Daily
Worker redaktorių atsi-
metė nuo komunistų ir pa-
sisukė surgyžtas į Romos
Katalikų tikybą. Bolševi-
kai jį apšaukė dezertyrų.

Japonija pradės ekspor-
to biznį su užsieniu bėgyje
60 dienų, kaip pranešama.
Ji eksportuos šilką, arba-
tą, odą, gumą, perlus ir
namams padarus. Visą tą
keis į maistą, kurio šaliai
labai reikia.

DARBAI

Atšaukė Angliakasių Streiką

John L. Lewis, angliaka-
sių unijos prezidentas, pa-
skelbė pabaigą minkštos
anglies darbininkų streiko
ir įsakė mainieriams gryžti
į darbus pirmadienį, Spa-
lių 22. Streikuoją netoli
50,000 kasyklų darbininkų.
Streikas atšauktas "vi-
suomenės gerovei", tary-
bos algų klausimu bus tę-
siamos su kasyklų operato-
riais toliau.

Šaukia Michigan Elek- tros Streiką

Michigan valstijos C.I.O.
elektros dirbtuvių darbi-
ninkai šaukiami streikuoti
ir tam streikui kilus būtų
sutramdyta didelė dalis vi-
sos valstijos industrijų bei
sudaryta nepatogumų gy-
ventojams. Gub. Kelly įsa-
kė valstijos policijai ir ka-
riuomenei būti pasiruošus
nelaukiamais įvykiams.

Unijos vadai pareikalavo
40c valandai daugiau mo-
kesties elektros darbinin-
kams ir atmata siulomą 13c
valandai pakėlimą.

Šios savaitės pradžioje
visoje šalyje streikai apėmė
apie 450,000 darbininkų.
Prie pirmesnių streikų
dasidėjo dar plieno darbi-
ninkų streikų.

Baigimas streiko minkš-
tos anglies kasykloje savai-
tės bėgyje streikuojančių
jų eiles sumažino.

Del anglies trukumo tu-
rėjo paleisti iš darbų daug
plieno dirbtuvių darbinin-
kų.

Boston, Mass., užbaigė
streiką 1,800 busų darbi-
ninkų.

CIO grasina iššaukimu į
streiką 18,000 narių Wil-
mington, Del.

CIO plieno unijos vadai
reikalauja pakelti darbi-
ninkams mokesčių po \$2 die-
nai. Eina tarybos su pie-
no kompanijomis.

Canton, Ohio. — Valdžia
deda pastangas sutaikyti
plieno darbininkų streiką,
CIO vadovaujamą, apiman-
tį apie 9,000 darbininkų ke-
turiose Timken Roller Bea-
ring Co. dirbtuvėse.

Paterson, N. J.—Wright
lėktuvų išdirbystė sutiko
išpildyti unijos reikalavimą
ir pakėlė darbininkams al-
gas po apie 30 nuos. Toje
išdirbystėje dirba apie 6-
000 darbininkų.

Amerikos ukės nesulau-
kia sugryžtančių savo dar-
bininkų į ukių darbus. Jų
pasitraukė apie 4 milio-
nai, vieni išėjo kariuome-
nėn, kiti iškeliavo į geras
uždarbius miestuose. Šio
meto derliaus surinkimui
labai truksta darbininkų.

PENNSYLVANIJOJE

PHILADELPHIJOS
PASTABOS

AMERIKOS Lietuvių Tarybos ilgą atsakymą Amerikos Lietuvių Misijos vadams aiškiai parodė ALT vadų gremėdiškumą. Atsakyme nepašalinta jokio palinkimo kvietėjams iš ko galima spręsti kad ALT vadai norėtų vienybės.

Jie tenkinasi tuo kad tikisi i jų kongresą suvažiuos 1000 delegatų, ir tai kongresą atstovaus visa Amerikos Lietuvių išeivija.

Delegatų gali suvažiuoti ir 1500 ir 2000, tas gerai; parvažiuoję delegatai po kolonijas galės pranešti kongreso nutarimus kitiems, rinks pinigų, ir tt.

Bet tai ne viskas kuo Lietuvos nepriklausomybė ir Lietuvos tremtinius galima bus išgelbėti. Prie to visko reikalinga kongresui turėti kiekį tinkamų žmonių, kurie galėtų ir sugebėtų kongreso svarbiuosius tarimus įvykdyti. O tokių patyrusių žmonių mes labai mažai turime. Pats sunkus darbas būtų lengviau dirbti jei mes turėtume daugiau veiklios šviesuomenės.

DIVROS redaktoriaus prierašas i mano pastabas, Spalių 12, sako: "Viskas ko reikia tai kad ALT vadai priimtų LVS ir ALM siūlymus sudaryti bendrą abiejų pasių vykdomąjį komitetą." (mano pabraukta). Mažas labai reikalavimas, bet begalo reikalingas suderinimui ir sustiprinimui Amerikos Lietuvių veiklos Lietuvos nepriklausomybės pastangose. To mums kaip tik reikia.

Reikia, paliko tik vienas žingsnis prie "no man's land". A. L. Tarybai padaryti ir būtų pasiektos "paliaubos". Vyrai-vadai, užbaigime nereikalingą ir beprasmią savo tarpe kovą!

ŽYDAI per Amerikos spaudą ir kongrese kelia balsą ir reikalauja Palestinos nepriklausomybės. Žydų kova už Palestinos atvadavimą yra lygi Lietuvos kovai. Skirtumas tik toks kad žydai stiprus politikos, finansuose, apsvietoje, profesijoje, vieningi. Jų tautinį vieningumą mums sunku net suprasti. Iš kur jie tai semia? Jie semia iš savo senos ir didžios praeities; iš senovės savo sunio ir didvyrių — tai jų tautinio įkvėpimo šaltinis.

NETEKO skaityti jų istorijos. Kiek apie juos žinau tai iš bendros istorijos ir praktiško gyvenimo patyrimo. Vieną tačiau sykį mano gyvenime teko girdėti iš kur žydai savo tautinę stiprybę semia. Tai buvo sekmadienis, 1942 metais, karo bėgū. Besukindamas radio užgirdau nepaprastą, retai girdimą pamokslininką-oratorių, kalbantį Angliškai kalba. Didelis įdomumas mane apėmė jo paklausyti. Kalbėtojas tema buvo: "MAKABAS (Macabee). Žydų Tautinio Susipratimo Šaltinis". Tas žydų patriotas gyveno du tūkstančiai metų atgal, taigi Kristaus laiką ar kiek pirmiau.

Kalbėtojas per valandą, retu iškalbūmu ir kalbos grožiu nurodė ir tiek iškėlė to Makabų nuopelnus žydų tautai kad išrodė, be jo palikto įkvėpimo žydų tauta gal būtų dingusi. Tik dėka Makabui ir kitiems jų patriotams žydų tauta išliko gyva, žinanti kaip gyventi ir vyrauti sviete.

Rabinui kalbėtojai užbaigus tą oratoriją, sužinojau kad jis kalbėjo sinagogoje, 58th ir Warrington avenue, Philadelphiaje, 12 bloku nuo mano namų.

Net žydai komunistai reikalauja Palestinos nepriklausomybės, kaip pranešimai iš paties Jeruzalio sako. Jie reikalauja laisvos imigracijos viso pasaulio žydams i Palestiną, ir lygių civilių teisių tiems savo žmonėms kurie gyvena kitose šalyse.

Kada Lietuviai komunistai susipras reikalauja Lietuvai nepriklausomybės nuo Sovietų?

Z. Jankauskas.

GINA LIETUVOS
KLAUSMĄ

LVS 7-tas skyrus Philadelphiaje pasiūtė laisšką Lietuvos klausimu Mr. William Hearst, Hearst laikraščių leidėjui ir redaktoriui, išdėstant Lietuvos klausimą. Laiską pasirašė skyriaus pirmininkas Wm. Pas-

chall ir sekretorius K. Žemaitis. Antrą laiską, vietos laikraščiui, The Philadelphia Record, redakcijai, pasiūtė Frances M. Siedlik, ginčijant to laikraščio rašymą buk Lietuva galutinai prijungta Sovietams.

NELAIMINGA PARAPIJA

Philadelphia Lietuvių šv. Andriejaus parapija silpnėja, nes jos klebonas pastarais metais liovėsi veikęs. Pirmiau jis trisdešimt rinko pinigų, žadėjo pastatyti prie mokyklos naują bažnyčią, bet supykė ir nepastatė. Nuo to parapijai nerimavo ir jis tą matė. Laikui bėgant, kad bent dalinai atpildžius savo pažadą, klebonas keli metai atgal, savo užsispyrimu, nupirkio seną 70 metų protestonų bažnyčią septyni blokai toliau nuo mokyklos, už \$15,000. Nors tas senas pastatas reikėjo tuojau taisyti ir šventinti, bet klebonas tuo nesirūpino. Jisai sau įsigijo nuosavybę kitoje valstijoje ir ten važinėja, laiką praleidžia. Vien tik sekmadieniais atvažiuoja kolekta padaryti. Parapijoje yra du energingi jauni pagelbininkai vikarai, bet kaip sakoma, jų "sparnai apkarpyti", tą mato seni ir jauni.

Pereitą vasarą šioje apielinkėje viena sena bažnyčia sugriuvo. Lietuviai susirūpino kad tas gali atsitikti ir su jų netaisoma bažnyčia.

Netekusios kantrybės, drausmės parapijos moterys susirėšė ir sutarė eiti pas Kardinalą su skundu ant savo klebono. Bet kitos pabijoję, sakė, negražu, nuodėmė eiti su skundu ir kad tas vistiek nieko nepagalės.

Apsiraminio ir vieton skundo sutarė rengti klebonui banketą jo 25 metų kunigystės sukaikiai atžymėti ir daugiau pinigų sukelti, manant kad klebonas tikrai pasitaisys ir rūpintis parapijos reikalais. Jei jis pats nesidarbūs, tikėta pavels savo vikarams rūpintis neatidėliotinai bažnyčios taisyso reikalais. Pinigų Lietuviai dabar turi nemažai, tik reikalinga patikėtinos vadovybės. Galia, bet jubiliejinis banketas klebono nepakeitė.

Prie tokios betvarkės, daug nepasitenkinusių Lietuvių, eina i svetimas lažnyčias, kiti visai nuo tikėjimo atsimetė.

Sios bažnyčios senos pašiurę, sutrumę, langai išdėžyti, žvirbliai ir balandžiai viduje siaučia. Nors katalikų bažnyčia bet iksili nematyt kryžiaus ant bažnyčios, ir tt.

Pradžioje, sekmadieniais i šią bažnyčią pamaldoms ateidavo daug apielinkės kitatautčių, bet dabar, paukščiams ir dulkėms užviešpatavus, kas kartą mažiau ir savųjų sueina.

Per karo metus kaimyninės Lietuvių parapijos dikiškai stiprėjo kaip dvasiniai taip ir medžiaginiai, bet šv. Andriejaus parapija visai nusilpnėjo.

T. D.

IŠEJO I PENSIJĄ

BINGHAMTON, N. Y. — Čia apsigyveno R. Stanislovaitis, išėjęs i pensiją. Jis dirbo per 15 metų siuvėju garsoje Amerikos karininkų akademijoje West Point, N. Y. Jo specialybė buvo siuti rubus kadetams ir vyresniesiems. Stanislovaitis suėjo 65 metai amžiaus ir jis tapo atleistas i pensiją iki gyvos galvos. Jis buvo pirmas Lietuvis siuvėjas West Point, patekęs per Civil Service.

Stanislovaitis yra ilgametis Divros skaitytojas.

•INDIANA valstijoje auto-

mobilių laisvų numeriai prasižėdė su 10,001. Tas įvesta užkirtimui kelio įieškantiems žemum numerij.

Juozas Zemgules

Divros Atstovas
Prenumeratams, Skelbimams
511 So. Hoover Street
LOS ANGELES, CALIF.

Petras Lalas

Divros Atstovas
Prenumeratams, Skelbimams
39 Union Street
AMSTERDAM, N. Y.

Detroit, Mich., Naujienos

WATERBURY, CT.

KUR YRA TEISYBĖ? Katalikų savitraštis Amerika savo laidoje Spalių 5 štai kaip parašė:

"Amerikos Lietuvių Misija paskelbė spaudoje laiską, kuriame Tarybą kvietė bendram žygiui. Kai ALT žmogus nuėjo kalbėtis su Misijos atstovu, jam buvo pasakyta kad misijos žmonės jau yra pasidare visus planus, nusprendę rinktis Washington, ir nutarta ką jie ten veiks. Taip pasirodė kad tas kvietimas bendram žygiui buvo ne kas kita kaip tik nuosirdus pasigyrimas prieš visuomenę".

Amerika greit nuspėjo Misijos nuomonę. Bet ar tikrai taip? Kiek laiko atgal, Amerika parašė labai mandagų atsisaukimą, ragindama visas mūsų sroves susitaikyti i visoms bendrai veikti Lietuvos labui, net pakartodama Dr. V. Kudirkos žodžius: "Gal todėl pas mus nėra vienybės kad vienų kelnės yra išilgai-dryžos, o antrų skersai-dryžos".

Ar tas Amerikos raginimas bendrai veiklai buvo ne kas kita kaip tik nuosirdus pasigyrimas prieš visuomenę? Aš ne-tikiu.

Ar Amerika susilaukė nors kokio atsiliepimo i tą pasiūlymą iš ALT centro? Aš irgi netikiu.

Rochesterio ALT skyrius pora savaitių atgal viešai pareiškė savo reikalavimą kad šaukiamas Kongresas Chicagoje būtų tikrai visuotinis, nes kitaip jie nepiraita remti. Ar ir jų pareiškimas buvo niekas kita kaip tik nuosirdus pasigyrimas prieš visuomenę?

Toliau, Rochesterio Lietuvių parapijos klebonas Kun. Jonas Bakšys atvirame laiske štai kaip pareiškė:

"Vardan Dievo meilės, aš reikalauju kad 'teisingieji' ir 'pasmertieji' bei 'atsikyrėliai' kuogreiciausia panaikintų tą kenksmingą tarpusavę kovą ir jungtinėmis visų Lietuvių pajėgomis šauktų Visuotnią Kongresą, sujungtų fondus ir sukurtų vieną autoritetą kovai už Lietuvos laisvę".

Ar tai ir Kun. Bakšio viešas pareiškimas buvo niekas kita kaip tik nuosirdus pasigyrimas prieš visuomenę? Aš netikiu.

Gal jau nėra reikalo visuomenei aiškinti iš kur kyla tie nesantaikūs gandai ir kas juos sufabrikuoja. Bet tai yra didžiausia gėda Lietuviams ir neįlaimė visai mūsų tautai kad mes turime taupytis vieni kitus už kelių siaurapročių nesustaikymą. Ar ne laikas liauti vaikiškus žaidimus?

LIETUVISKŲ SPOŲ VAKARAS

Lietuvai Vaduoti Sąjungos 9-tas skyrius rengia Lietuvos karo jukų ir spous vakarą, sekmadienį, Lapkričio 4, nuo 5 v. vakare, 48 Green st. Šiuo metu pranešame kad dar pirmu kartu Waterbury atsilanko jauna Lietuvių seima "Daley & Co." (Deltuvų Seima), kurie yra profesionalai "Magikai", rodys komedijas; Deltuvų sesutės, Toni ir Rose išpildys dainų ir šokių programą, bus ir kalbėtojai. Taigi dar pirmu kartu Waterbury Lietuviai turės tokia progą pamatyti nepaprastai egražų ir įdomų programą. Todėl rengitės išanksto i tą vakarą. Likusis pelnas skiriamas Lietuvos laisvės reikalams.

Dr. M. J. Colney.

REIKALAUŠ BILJO-
NŲ KAREIVIAMS
BONŲ

Washingtonė pradėta kelti reikalavimai skirti karo veteranams atlyginimus, kurių suma padarys buvusių karo bonų vėjus nažniekiu.

Vienas sumanymas yra mokėti visiems karo veteranams kurie ištarnavo 90 dienų ir daugiau, po \$20 savaitėje per metą laiko.

Kita grupė reikalauja išmokėti kareiviams bonus vienoje sumoje, sulgę ju išstarnauti laiko, aukščiausia suma turėtų būti \$5,000.

DABAR laikas užsirašyti dirvą 1946 mėjam.

DR. EUGENIA GURSKAITĖ
Atsidarė savo ofisą
Fisher Bldg.

Dr. E. Gurskaitė lankė Medicinos Mokyklą Chicagoje. 1938 metais įgijo B. S. laipsnį, o 1941 metais M. D. laipsnį.

Atvykus i Detroitą, čia per keturis metus praktikavo ir specializavosi Moterų Ligoninėje (Women's Hospital).

Dabar Dr. Gurskaitė praktikuoja savarankiškai viršpaminėtame ofise.

Paminėtina kad Dr. Gurskaitė yra grynai Lietuviška ir priklauso Lietuviškos draugijos, su Lietuviais dalyvauja. Senau Lietuviai pasiekę aukštesnės profesijos vengdavo savo tautybės; dabar kaip tik atvirkščiai, didžiojai savo kilme ir už tai jie yra kitatautčių gerbiami.

KAREIVIŲ SUTIKIMAS

Spalių 21, nuo 2 val. po pietų, buv. Lietuvių salėje įvyks Lietuvių Kareivių Rėmėjų draugijos vakaras, kuriame bus sušaukti Lietuviai kariai gryžę iš tarnybos, ir kartu apvaikščiomas karo pabaigos.

Programas susidės iš kalbų, dainų ir muzikos.

Visi Detroito Lietuviai kviečiami i šį parengimą, karių su-tiktuvės.

LANKĖSI JUREIVIS

Gavęs 13 dienų paliausavimo iš tarnybos, Chief Boat-swain Mate Petras Juodvalkis praleido pas savo tėvus Juodvalkius. Spalių 7, Juodvalkiai savo namuose surengė pokilį atžymėti Petro gimimo dieną ir 6 metų jo jūrininkavimo su-kakti.

Petras Juodvalkis buvo aštuonišio Pacifiko kovose ir turį tokių skaičių pažymėjimų — penkis aukštesnes žvaigždes ir vieną sidabrinę, kuri reiskia tris atsižymėjimus. Petras su-avu noru pasilikti tarnyboje dar dviem metams. Spalių 14 jis išvyko i savo dalinį San Francisco, Calif.

PALIUOSUOTAS

Sgt. Pranas Gužauskas, kuris Europos kraštuose kariavo ir padarė lėktuvais 50 misijų, už kurias apdovanotas garbės ženklais, šiomis dienomis tapo paliausuotas iš tarnybos ir su-gryžo i civilinį gyvenimą. Lankinai jis apsigyveno pas savo brolį ir brolienę Gužauskus.

LANKĖSI VILKŲ SUNUS

Šiomis dienomis pas Chas. Vilkus lankėsi jų vyriausias sunus Burt Vilkas iš San Diego, Calif. Jis čia atvyko su savo žmona; jie šia proga aplankė ir jos gimines Lansing, Mich.

Spalių 19, pp. Vilkai susiprašė artimus gimines ir kelis draugus pietums ir susitiktį su jų mylimu suneliu.

Vilkų jauniausias sunus Hil-liard parodė svečiams spalvotus paveikslus, savo šeimos ir Kareivių Motinų dalyvavusių Misijos suvažiuojame Washing-tone. Paveikslus nutarė Vilkų aparatų Washingtono dalyvaid. Filma ypač aiškiai parodė Leitenanto Harris paminiklą Arlington kapinėse.

DETROITO BOLŠEVIKAI
ATAKUOJA BALF IR
WAR CHEST

Klausant Lietuvių bolševikų radio programos rodos kad kada tik Ursulė Palevičienė nori dainuoti per radio, jos vyras turi pasakyti judošiška kvilingo kalbą. Tai jau tokia bolševikų ir aklo komunizmo ego-jistiška tvarka.

Spalių 14 dr. Palevičius savo kalboje, kokią tik kvilingai gali pasakyti, agitavo prieš United Lithuanian Relief Fund ir aiškų prieš Community War Chest, nes šie fondai glaudžiai rėšia. Jis prašė (Lietuvių patarlė sako, šuns balsas neina i dangų) kad žmonės nieko neduotu ir Bendro Fonde veikėjus išvadino fašistais ir Hitlerininkais.

Šitokie apsiereiskimai parodo bolševikų desperaciją. Jau visa Amerika murma prieš bolševikų visapusišką aklepiškusumą. Dabar akli bolševikai veda žutbutinę kovą, pamindami kas demokratiškiems kraštams kaip Amerika, brangu ir bu-tina.

Dr. Eugenia Gurskaitė

KAIP SIŪSTI DRA-
BUŽIUS I BALF

Jeigu jusų apielinkėje nėra BALF sandėliuko drabužiams rinkti ir jeigu sunku ką nors prisipašyti ir i sandėlį nuvežti, arba jeigu norite greičiau drabužius i BALF sandėlį išsiųsti tai suvyniokite drabužius i storą popierą arba popierinę dėžę, o geriausia i medinę dėžę, ir siųskit pastu, Railway Express arba freight. Pastu galima siųsti siuntinius iki 70 svarų sunkumo ir iki 100 colių didumo njeruojant aplink.

Bet pigiausia išsina siųsti siuntinius šiaip:

Iki 10 svarų pastu — Parcel Post; nuo 10 iki 100 svarų — Railway Express; virš 100 svarų — Freight geležinkelio.

Negalintiems gerai drabužius įpakuoti, o turintiems daug drabužių ir norintiems juos greitai ir pigiai i BALF sandėlį atsiųsti, patartina susižioti su savo apielinkės trokų savininkais. Beveik iš visos Amerikos trokai važiuoja vienu ar kitu reikalu i New Yorką. Pasitaiko kad i New Yorką važiuoja puštinčiai. Tokiu atveju jie gana pigia kaina juos aukojamus drabužius mums atves.

Taip siunčiant mažiau nukentčia ir patys siuntiniai, nes jie buna tik du kartu kraujami: iš jusų vietos i troką, iš troko i mūsų sandėlį. Rubai palmami nuo jusų durų, atvežiami prie mūsų sandėlio durų.

Kaip kas klaidingai draužius pasiūnčia i mūsų centro rastine. Kai kurie užrašo klaidingą adresą. Visada užrašykite tik sekanciai:

UNITED LITHUANIAN RELIEF FUND OF AMERICA, Inc., WAREHOUSE 101 Grand St. Brooklyn 11, New York.

Dar geriau, paprašykite, o mes atsiųsim paruoštą adresų laktų, kuriuos tik ant pundo užlipdytis ir be kiūčių siuntinius BALF sandėlį pasieks.

AR JAU ATNAUJINOT
SAVO DIRVOS PRENU-
MERATĄ?

Arklių Mankštytoja

Ši moteris, Marie Batzer, yra vienatinė arklių mankštintoja Hollywood Park arklių lenktynių trakte. Ji parodoma su vienu iš lenktynių arklių.

MIRIMAI

MIRĘ IŠEIVIAI AMERIKOS LIETUVIAI
(žinios apie mirusius Lietuvius šiame skyriuje talpinama dykai)

STRAIGIS Juozas, pusamžis, mirė Rugs. 18, Chicagoje (Biržų ap. Saločių p. Tauprių k.) Amerikoje išgyveno 36 metus.

JUCIUS Feliksas, pusamžis, mirė Rugs. 19, Chicagoje. (Kražių p. Kauneriškių k.) Amerikoje išgyveno 40 metų.

JANKAUSKIENĖ Marijona, 84 m., mirė Rugs. 22, Chicagoje. Amerikoje išgyveno 45 m.

MARKUNAS Juozas, 42 metų, mirė Rugs. 21, Chicagoje. (Ukm. aps. Lidokių p. Jedžionių k.) Amerikoje išgyveno 17 metų.

DANULEVIČIUS Klemensas, mirė Rugs. 13, Camden, N.J. BALAIŠIENĖ Ona, 57 m., mirė Rugs. 23, Buttonwood, Pa. Gimus Wilkes-Barre.

JATUZIS Alfonsas, 73 m., mirė Liepos 18, Cheltenham, Pa. (Vabalninkų p. Gruodžio kaimo.)

PETRIKAS Jokimas, 66 metų, mirė Liepos 23, Carlinville, Ill. (Kauno ap. Bružkių k.)

KRUČIENĖ Marijona, 58 m., mirė Rugs. 12, Philadelphia.

SANTARIS Mykolas, mirė 15 Rugs., Detroit, Mich. Gimęs Shenandoah, Pa.

DURA Juozas, mirė Rugs. 10, Baltimore, Md.

MIKALONIENĖ Ona, mirė 15 Rugs., Plymouth, Pa.

LIUTKUS Pranas, 55 m., mirė Spalių 10, Clevelande.

KERBELIS Jurgis, 60 metų, mirė Rugsėjo 29, Detroit, Mich. (Truskavos p. Užmanės k.) Amerikoje išgyveno 44 metus.

KARVELIS Vincas, mirė Rugsėjo 27, Rochester, N. Y.

MAURUSAITIS Jonas, 65 m., mirė Birž. 23, Westville, Ill. (Marijampolės ap. Veiverių par.)

SIMONAS Juozas, 58 m., mirė Rugs. 14, Wilkes-Barre, Pa. (Slabady k.)

POŠKEVIČIUS Julius, 60 m., mirė Rugs. 1, Westville, Ill.

LAUGMINIENĖ Juzė, 67 m., mirė Rugs. 9, Glendale, Pa.

PUKIENĖ Elena, pusamžė, mirė Spalių 2, Chicagoje. (Šiaulių ap. Žagarės p. Ramošų kaimo.)

SKRICKIENĖ Liudvika (Gimbutaitė), pusamžė, mirė Sp. 2, Chicagoje. (Svedasų par. Narbučių k.) Amerikoje išgyveno 38 metus.

PETRAUSKAS Jurgis, pusamžis, mirė Rugs. 23, Chicagoje. (Parėių k.) Amerikoje išgyveno 36 metus.

APULSKIS Jonas S., 54 m., mirė Rugs. 25, Gary, Ind. (Telšių ap. Žarėnų par. Pukžilių k.) Amerikoje išgyveno 40 metų.

PETKUS Thomas H., 52 metų, mirė Rugs. 25, Chicagoje, kur buvo ir gimęs.

DRIGOTAS Stasys, pusamžis, mirė Rugs. 27, Chicagoje. (Šiaulių ap. Žagarės p. Zučių k.) Amerikoje išgyveno 38 metus.

Juozas V. Valickas

Divros Atstovas Rytuose
Prenumeratams, Skelbimams
86 Jackson Street
NEWARK 5, N. J.

RAKAUSKAS Antanas, mirė Rugs. 12, Wilkes-Barre, Pa. SIMONIS Juozas, 58 m., mirė Rugs. 14, Dorrance, Pa. Amerikoje išgyveno 40 metų.

AUKSTIS Jurgis, mirė Rugs. 10, Stockton, Calif.

KINIAUSKAS Vincas, 62 m., mirė Rugs. 26, Chicagoje.

FRANCKEVIČIENĖ Pranciška (Karasičkaitė), pusamžė, mirė Rugs. 29, Chicagoje. (Panevėžio ap.)

NARUSEVIČIUS Anufras, pusamžis, mirė Rugs. 27, Chicagoje. (Svenčionių ap. Kaltinėnų p. Berniūnų k.) Amerikoje išgyveno 32 metus.

PAJIESKAU savo brolių gyvenančių Amerikoje.

Antanas W. Žaliuk, jo sunus Frank A. Žaliuk gyvena 1925 m. Clevelande ar Chicagoje.

Johan W. Žaliuk. Helena W. Žaliuk - Mališewskas, Česlaw Mališewski, ir jo sunus Česlaw Č. Mališewski.

Vincas W. Žaliuk. Brangūs broliai ir sesutės Mališauskiene, prašau jusų atsiliepti. Aš kilęs iš Krosnos v., Birščių k.

Juzef W. Žaliuk, 6820 Superior av. Cleveland, O.

PAJIESKOMI GIMINĖS

ANTANAS MIKLICKAS, taipgi žinomas kaip Anthony Miklan ir Anthony McLane, mirė Bostone Rugs. 15, 1945, palikdamas artiniausiu giminiui savo pusbrolių, Petrą Valukonį. Velionis paėjo iš Pabiržės val. Strelčių k. Gavom žinių kad jis turi seserį Clevelande ar Wisconsin valstijoje. Todel ji pati ar jį kas žinas, ar bent kas kurs arčiau pažysta velionies šeima, tuoj kreiptųsi pas: (44)

Adv. F. J. Bagočius,

302 W. Broadway
So. Boston, Mass.

Žinok Amerikos
KONSTITUCIJĄ

Amerikos Konstitucija Angliškoje kalboje, su visais Amendentais, 30 puslapių knygelė, prisišim visai Dovanai tiems kurie užsirašys Lietuviai Naujienas dviem metams arba gaus du metinius skaitytuos ir prisišis \$2.00 su nurodymu kam Lietuviai Naujienas siuntinėti, minima knygelė prisišim jums visai dovanai už pasidarbavimą.

LIETUVIŲ NAUJENOS
332 N. 6th St. Philadelphia 6 Pa.

Pamėginkit Floral
Indijonų Arbatžolės

LENGVAS LIUOSUOTOJAS
Veikianti Sudėtinai: Senna ir ...

(Ne Indijonų išradimo)
FLORAL INDJONŲ ARBATŽOLĖS stebėtinai gelbsti nuo prasto vidurių virškinimo, užkietėjimo, vidurių kataro, kepenų sustingimo; valo nešvarų kraują, gelbsti gydyme odos ligų, inkstų negalavimų ir moterų ligas.

Nuodėmas: Dėti vieną ar du šaukštus šių Arbatžolių i puoduką verdančio vandens, leisti pastovėti apie 5 minutes, nukošti ir gerti po pusę puoduko rytinėmis ar einant gulėti. Galima pasidaryti pagal skonį su medumi ar cukrum.

Pasiraga: Nevartokit kada vidurių skausmas (pilvo skaudėjimas, sutraukimas, colic), vėmimas ar kiti ženklai apendic

Tegul meilė Lietuvos
Dega mūsų širdyse!

LAISVA LIETUVA

Laisvę pažinę —
Jungo nevilksim!

Vieningu Keliu į Washingtoną

P. GRIGAICIUI SEKASI API-
BUDINTI SAVO RASTUS

Jei pereitą savaitę dar buvo kiek vilties kad bent šiuo lemiamu momentu Amerikos Lietuvių Taryba supras bendros akcijos svarbą tai šiandien, kai mes jau žinom kad ALT ir ALM pasiūlymą atsakė neigiamai, tos vilties kaip ir neliko. Tiesa, faktas kad dar prieš Amerikos Lietuvių Tarybos atsakymą p. Grigaitis išvyستė labai audringą Amerikos Lietuvių Misijos puolimą, kurį stebėtinai vykusiai pats nucharakterizavo kaip "Naują demagogijos kampaniją" (žiūr. Spalių 1 Naujienas), jau buvo bloga lemiąs ženklas. Mat, normaliai imant, ponas Simutis ir Vaidyla paseka p. Grigaičio pėdomis, atseit, paprastai p. Grigaičio balsas yra ALT vykdomojo komiteto balsas. Tat negi galima buvo tikėtis kad nei iš šio nei iš to šį sykį būtų kitaip.

Ir neapsiriktą. ALT vykdomojo komiteto atsakymas, jei neskaityti kai kurių jame mažareikšmių papildymų, buvo beveik pažodis prieš savaitę paskelbtos p. Grigaičio "Naujos demagogijos kampanijos" pakartojimas. Amerikos Lietuvių Misija, girdi, tenorinti užbėgti už akių Amerikos Lietuvių Tarybai, ir sumanytas Washingtone šaukti suvažiavimą tesas Lietuviškos visuomenės skaldymas, o Misijos siulomas bendras žygis nesąs bendras veikimas, o visai kas kita. Kas tas "kas kita". ALT nesiteikė nurodyti. Atseit, pagal ALT vykdomąjį komitetą, išplaukia kad kada ALT, nepasitarus su LVS, nutaria šaukti visuotinį kongresą, žinodama kad už L. V. S. pečių stovi ne mažesnė visuomenės dalis kaip ta kuriai atstovauja ALT, tai tas nereikšmingas visuomenės skaldymas, o kada Misija kviečia ALT išanksto pasitarti del bendro žygio į Washingtoną tai tas jau reikšmingas visuomenės skaldymas.

Labai teisingai gerb. Kun. J. Bakšys savo laisje Amerikos Lietuvių Tarybos pareigūnams pasakė: "Jūs kalbate apie vieningumą, bet aš nematau jau pačioje pradžioje to vieningumo ženkly-dvasios. Kam ir kokiais sumetimais dar veidmainiujate?" Tikrai, kam veidmainiui? Kodel bendromis įiegomis nesurengti vieno didelio kongreso Washingtone, kurį tikrai remtų visa Lietuvių visuomenė?

NELAIMINGAS PASIDAVI-
MAS SOCIALISTŲ JUNGUI

Yra skaudu kad Amerikos Lietuvių Tarybos branduolį sudarą katalikai davėsi pajungiami palyginamai negausių socialistų ir, užuot pakreipę Amerikos Lietuvių Tarybą bendradarbiavimo su Lietuvai Vaduoti Sąjunga kryptimi, leidosi socialistų įkinkomi į nesveiką partinį vežimą. Ir tai, neatšvelgiant ir faktą kad socialistai savo nusistatymu yra labai tolimi tiek tautinei, tiek ir religinei minčiai ir kad jų praities veikla labai maža bendro turti su nepriklausomos Lietuvos atkurimu.

Kiek gi tai liečia jų dabarties veiklą tai štai ką apie juos rašo vienas žymus Lietuvos poezmo veikėjas:

"Socialistų jaunesnieji veikėjai tikrai 'išgaravo'. Lengvai peržengę 'demarkacines ideologijos linijas', jie nužygiavo į komunistinį frontą ir, galima sakyti, sudarė intelektualinį Lietuvos komunistinio veikimo avangardą. Tik senieji atsi-

spyrė tai baisiai pagundai ir tai tik delto kad jie iš ankščiau pažino Rusijos revoliuciją. Jaunesnieji socialistai nerizikavo eiti į konfliktą su komunistais ir greitai pasidavė jų tarnybai. Jų senieji vadai kaip T. . . . praleido 'ramiai' sovietinę okupaciją kalėjime. J. Pajaujis irgi apie tris keturis metus sėdėjo kol pagaliau per savo giminaitį tulą aktiną komunistą išsikrapštė. J. Krikščionas (buv. žemės ūkio ministras) tik delto apsisaugojo kad, vos sovietams Lietuvon įžengus, tuoj pradėjo rašyti Lietuvos žiniose įspūdžius iš savo kelionės po Sovietų Rusiją, atvaizduodamas ją kaip rojų, kaip laimingiausią kraštą, kur niekados, niekur ir niekas nepažysta skurdo ir baimės, ir kur tėvo, Stalino meilė giliai gludi kiekvieno sovietų piliečio širdyje. . . . Per šią bjaurią hypokrizę pavyko jam pasilikti 'Lino' bendrovės direktorium visą sovietų laikotarpį.

"Is jaunesniųjų socialistų varpininkų beveik visi nuėjo laizytis mokytojiui Stalinui. Jų buvęs pirmininkas Vaisnora pasidarė finansų komisaru, aršusis varpininkas Gregorauskas — prekybos komisaru, liaudininkų veikėjas Gedvila — vidaus reikalų komisaru. O kiek dar visokių direktorių ir viršininkų — ir vis iš jaunųjų socialistų, iš liaudininkų ir varpininkų. Man tik vienas jaunesniųjų socialistų tėra žinomas kurs bandė sulaikyti socialistų puolimą komunistų glėbin: tai X. . . . Jis buvo už tai sovietų kalinamas ilgokai. Bet Vokiečių okupacijos laikais jis kaž kodėl uoliai tarnavo Vokiečiams. Buves jų šulas M. . . . repartijavo Vokietijon, pasidarsę kaž kokių būdu Vokiečiu. . . .

"Taigi matai, socialistų tikrai nebėra Lietuvoje (bent jaunesniųjų), ir jų labai pikta laikysena Lietuvos atžvilgiu sovietų okupacijos metu išrovė Lietuvos visuomenėje bent kokį pasitikėjimą jais."

NESILEISKIME SUKLAI-
DINAMI

Kiek tai liečia p. Grigaitį tai jis, be abejo, yra senasis socialistas, tačiau jo paskelbta "Nauja demagogijos kampanija" vis delto gana aiškiai parodo kad tikroji Lietuviškoji mintis jam tebėra labai tolima. Tat nesileiskime jo suklaidinami. (Prieš keliolika metų ir p. Grigaitis turėjo sudarę čia Amerikoje "bendrą frontą" su Lietuviškais komunistais. — Rėd.)

Kongresas Chicagoje yra naudingas ir reikalingas dalykas, kaip ir kiekvienas kitas žingsnis, žymis Lietuviškosios visuomenės ar paskiro tauties.

Oro Pasazieriai Kelionėje Lėktuve

Artisto atvaizdavimas didelio pasazierinio lėktuvo Constellation vidaus, kuris išrodo kaip traukinio vagono vidus. Taip tai pradeda skraidyti lėktuvais į kitas šalis, ir panašiais lėktuvais skraidys žmonės Amerikoje. Lėktuvai dabar duoda dykai pusryčius, pietus ir vakarienę savo pasazieriams.

čio susirupinimą Lietuvos likimu. Tačiau naujas žygis į Washingtoną kaip kartotinis ir dar stipresnis paklėbinimas į sostinės duris šiandien įgyja ypatingos reikšmės.

Reakcija pataikavimui Rusijai diena iš dienos auga, ir vienas kitas spustelėjimas gali Lietuvos klausimą pastatyti į aktualijų eilę. Gi keliai Washingtone dar nuo pirmosios Misijos yra praminti, ir daugelis žymių vyrų yra pasiruošę ištieti Lietuvai draugingą ranką. Nejaugi kas gali pasakyti kad tokiu momentu, užuot tą ranką paėmus, reikia nuo jos bėgti tolyn?

Rezoliucijų ir memorandumų jau nemažai prirašyta, ir jos nebuvo nereikalingos. Bet šiandien mes jomis tenkintis negalime. Šiandien mūsų uždavinys yra paveikti patį Jungtinių Valstybių Kongresą, kad jis Lietuvos klausimą įtrauktų į savo dienotvarkę. Ir kad to pasiektume turime išnaudoti kiekvieną priemonę mūsų galioje — pirmoje eilėje gyvą žodį ir asmeninius ryšius.

Tat vykime į Washingtoną, pas mums draugingai nusiteikusius kongreso atstovus ir senatorius ir prašykime kad jie Lietuvos klausimą iškeltytų kongrese. Padarykime antrą suvažiavimą Washingtono dvigubai-tribugai gausingesniu ir sekmingesniu negu buvo pirmasis. Tuomet mes tikrai galėsime pasakyti kad mūsų veikla yra ne tik sąmoninga, bet sykiu gyva, drąsi ir galinga.

Julius Smetona.

Mėtymas Visuomenės
Pinigų

Visi kiti laikraščiai rupinasi įsigyti sau bendradarbius ir savais pinigais apmoka už rašymą, arba randa kitus tiesioginius budus sau bendradarbius gauti ir jiems atlyginti.

Tačiau, tam tikrą dalį mūsų laikraščių aprupina, kartais ir mažos vertės arba antrarankiais rašinėliais ir žinutėmis, tas neva Lietuvių Informacijos Centras, kurio išlaikymui, kiek žinoma, visuomenei uždeita sukrauti \$25,000 metuose.

Kadangi to informacijos centro žinutės eina tik tam tikrai daliai Lietuviškų laikraščių, o Amerikosniška spauda tų žinių neperima ir netalpina, tas padaro tą informacijos centrą nereikalingą mūsų visuomenei našta.

Lietuvis.

DIDŽIŲJŲ EZERŲ srityje, skaitant Sup. Valstijų ir Kanados pusę, kaip žinovai tikrinama, auga apie 1,200 skirtingų rūšių grybų.

EUROPOS VALS-
TYBIŲ SIENAS
BETVARKANT

DIDELE MIZERIJA
ŽMONIŲ BE
TEVYNES

Sovietai reikalauja su-
grąžinimo Baltijos ša-
lių pabėgėlių.

(Laiškas iš Paryžiaus)

Ilgą laiką nejudinamas Baltijos valstybių pabėgėlių klausimas paskutiniu metu vėl pradėtas kelti į viršų. Londono konferencijoje Molotovas pareikalavo alijantų kad Lietuvai, Latvijai ir Estai gyvenantieji Vokietijoje alijantų užimtoje zonoje būtų grąžinti į Rusiją. Gi alijantų politika vis dar nepasikeitė ir be pabėgėlių pačių prašymo jų grąžinti nesirengia.

Rusai taip pat padarė spaudimą ir į Švedijos vyriausybę kad ji išduotų Baltijos pabėgėlius. Rusai neseniai atspausdino visuose švedų laikraščiuose straipsnį, kuriame sakoma kad norintieji grįžti savo tėvynėn turi užsiregistruoti ir jie busi be jokių išlaidų grąžinti į Baltijos valstybes. Bet tame pačiame straipsnyje jie pažymi kad niekas prievarta prieš jų norą nebus siunčiama, tik grįžusieji neturės užsiimti jokių politiniu veikimu.

BALTIJOS PABEGELIAI
ŠVEDIJOJE

Iki šiam laikui švedų vyriausybė niekad nesiėmė žygių del pabėgėlių grąžinimo ir dabar jei ji tai daro tai po Maskvos spaudimu. Švedija niekad niekam nebuvo uždariusi savo sienų, tat pasinaudodami tuo, laisva politika, daugelis Baltijos valstybių gyventojų 1944 metais, kada Rusų kariuomenė pradėjo artintis prie šių trijų valstybių sienų, perplaukė Baltijos jūrą prieglaudai Švedijoje.

Šių pabėgėlių skaičius ten siekia apie 30,000, kurie bėgdami nuo Rusų, visokiais laivais išlipę švedijos krantuose. Šimtai laivelių žuvo audrose nuskandindami nelaimingus pabėgėlius, kurie tikėjosi švedijoje rasti prieglaudą. Bet dar daugiau liko savo tėvynėse nerasdami laivelių ir galimybės persikelti per Baltijos jūrą.

Tarp šių 30,000 pabėgėlių skaitoma tik pora-turis šimtai Lietuvių ir apie 5,000 Latvių. Gi tarp 25,000 Estų reikia skaičiuoti apie 5,000 Estijos švedų, kurie ten gyvena iš senų laikų, kada švedija buvo Baltijos nugalėtoja.

SOVIETŲ PROTESTAVIMAS

Vos tik šių vargšų minia iškėlė koją į švedijos krantą, kaip švedų spaudoje prasidėjo polemika. Priešsivietiniai švedų sluogsniai tame matė pabėgėlių baimę prieš sovietų terorą. Gi iš savo pusės švedų komunistų laikraštis pažymėjo kad čia tėra tik nedidelė grupė Vokiečių bendradarbių ir burelis Pabaltės nazių. Bet tas pasirodė neįtikėtina kad toks skaitlingas pabėgėlių skaičius būtų buvęs koks nors politiškos vienos minties žmonių būrys kurie būtų buvę prie valdžios, tuo labiau kad tarp šių pabėgėlių buvo tik paprasti pilki žmonės: žvejai, darbininkai ir ukinkiniai.

Praeina ilgos savaitės, nors karas ir pasibaigė, bet niekas iš pabėgėlių nesirengia grįžti atgal savo tėvynėn. Tada prasidėjo didžiojoje Maskvos laikraščiuose kampanija, kaltinant

Antra Amerikos Lietuvių Misija į Washingtoną

Susirinkimas bus dvi dienas — Penktadienį ir Šeštadienį, Lapk. Nov. 16-17

Žinome viešbutyje — HOTEL STATLER, kaip andai.

ATSIŠAUKIMAS Į LIETUVIŲ VISUOMENĘ

Broliai ir seserys Lietuviai:

Atėjo laikas padaryti ypatingą pastangą kovoje del Lietuvos laisvės, atėjo laikas žengti lemiamą žingsnį Lietuvos gelbėjimo kelyje. Lietuvių tauta, aptverta stora sovietiško kalėjimo tvora, bejėgė ir visų užmiršta, šaukiasi mūsų pagalbos. Gi dabartinė tyla po nepasisekusios Londono konferencijos tėra tyla prieš galutinį sprendimą. Tat skubėkime ištieti Lietuvai pagalbos ranką, kol tas sprendimas dar nenuspręstas. Ir darykime tai šiandien, nes ryt gali būti pervėlu.

Pirmoji Amerikos Lietuvių Misija Washingtone supažindino Amerikos Kongresą su Lietuvos byla, bet dabar ji reikia išjudinti į akciją. Šitam tikslui mes šaukiame Antrą Misiją Lapkričio 16 ir 17 dd., Washingtone, Statler Viešbutyje.

Amerikos Lietuvių Misijos ekzekutyvus komitetas jau baigia sudaryti galutinį programą. Planuojama eile susitikimų su Kongreso nariais bei Senatoriais, taipgi bus gauta kalbėtojų žymus Amerikietis. Tačiau pasisekimas priklauso nuo jūsų, broliai ir seserys Lietuviai: nuo to kaip gausiai jūs į Washingtoną atvyksite ir kokį pritarimą jus parodysite.

Negali būti nei mažiausios abejonės kad šiuo metu nėra geresnio budo padėti Lietuvai kaip vyksti į Washingtoną ir asmeniškai kreiptis į Kongreso narius ir Senatorius ir gyvu žodžiu iš jų reikalauti imtis akcijos Lietuvos labui. Didelį vaidmenį čia gali suvaidinti Lietuviai šio ir pereito karo veteranai. Juk ne tam buvo liejamas Lietuviškasis kraujas kad dabar Lietuviškoji žemė būtų raudonųjų min-džiojama. Tat į Washingtoną kariai Lietuviai!

Ir visi kurie esate įsitikinę kad mūsų pasirinktas kelias yra teisingas, kad tik ryšių su vadovaujančiais Amerikos politikos vyrais mes galime pasiekti Lietuvos bylos laimėjimo, visomis išgalėmis remkite šį mūsų žygį. Remkite jį gausiu dalyvavimu, remkite jį duosiomis aukomis. Atsiminkite kad jūsų aukojami dolariai yra Lietuvos laisvės kovos ginklai.

Juk yra suprantama kad kada akcija už Lietuvos laisvę yra vedama plačiu mastu, kada į tą akciją mėginama įtraukti vadovaujančioji Amerikos visuomenės dalis — kongresmanai, senatoriai, didžiųjų laikraščių leidėjai ir radio direktoriai — visuomet tenka susidurti su dideliais kaštais. Gi mūsų vienintelės pajamos yra jūsų aukos. Tat nuo jūsų duosumo priklauso mūsų planuojamos akcijos pasisekimas. Aukokite greit, daug ir gera, Lietuviška širdimi. Aukas — money orderius ir čekius — siųskite šiuo antrašu:

AMERICAN LITHUANIAN MISSION Hotel Statler, Washington, D. C.

Del tolimesnių nurodymų sekite spaudą. Tuo gi tarpu, drąsiai ir su pasitikėjimu žiūrėdami į ateitį, mes jums sakome: "Iki pasimatymo Washingtone Lapkričio 16 ir 17."

Baltijos fašistus kad šie kliudo

gryžti pabėgėliams į laisvas šalis ir apkaltinta švedijos vyriausybę kad ji duodanti pastogę, Goebbels'o agentams ir Baltijos naziams.

Tada grupė Baltijos pabėgėlių atspausdino spaudos biuletenį, kuriame buvo parodyta kiek Vokiečiai Pabaltijėje išžudė ir pridarė nusikaltimų, bet tame pačiame biuletenyje buvo prikišama Rusams kad jie irgi nei kiek negeresni ir pridarė dar baisesnių nusikaltimų jų šalyse. Švedų spauda spausdindama šias kronikas visuomenėje padarė Rusijos atžvilgiu blogą įspūdį, palaikant Rusus tokiais pat kaip ir Vokiečius. Dalykas greitai perėjo į diplomatišką susirašinėjimą.

Tokie atviri kaltinimai padaryti Sovietų administracijai Baltijos valstybėse ir spaudos komentarami negalėjo ilgai palikti Rusiją tylinčią. Matomai buvo padarytas diplomatinis demaršas, nes Pabaltijiečių biuletenis nustojo pasirodęs. Paskui paaiškėjo kad Sovietų valdininkai pradėjo važinėti po pabėgėlių stovyklas ragindami grįžti kiekvieną į savo šalį. Ta proga švedų užsienio reikalų ministras Gunther parlamente pranešė kad švedų valdžia 1940 metais pripažino Pabaltijos valstybių prijungimą prie Sovietų, tat tų šalių pabėgėliai skaitomi sovietų piliečiais.

PADETIS SUNKĖJA

Bet Maskva nebuvo tuo pranešimu patenkinta ir sovietų spauda išnaujo pradėjo pulti Pabaltijos nazius. Švedijos politiškuose sluogsnuose neslepama susirupinimo ir bijoma kad tas neatsilieptų į švedų Sovietų santykius, tačiau iki šiam laikui švedijos vyriausybė atsisako daryti spaudimą į pabėgėlius ir prievarta jų negrąžina į savo kraštus.

Vis delto, prašant Sovietų atstovybei, visuose švedų laikraščiuose buvo atspausdinti atsisaukimai Pabaltijo kalbomis, kviečiant pabėgėlius grįžti į savo kraštus, nurodant susirinkimo vietą iš kur jie busi nemokamai pervežti iki namų. Kartu buvo daug laišku pasių-

sta asmeniškai pabėgėliams aprašant naują gyvenimą anapus Baltijos jūros ir raginant grįžti į namus. Bet viso to rezultatai pasirodė labai silpnai: iš 30,000 pabėgėlių tik 50 padorėjo grįžti. . . .

Susilaikymas šių pabėgėlių, kurie per keturis metus pergyveno dvi okupacijas ir tris karus, grįžti į savo tėvynę švedų vyriausybėje kelia vis daugiau rūpesčio.

Vyt. Arunas.

"Dirvai" išsirašyti nereikia laukti pradžios metų — įdekit į laišką \$1 dabar ir "Dirva" lankys jus ištisą pusmetį.

KAIP
ATNAUJINT
DIRVĄ

Kaip tik jūsų prenumera-
rata už Dirvą baigiasi,
paimkit pas jus esamą
Dirvos voką ir atnauji-
nimo kortelę, įdekit \$2
popierinius ir įrašę sa-
vo pilną adresą, išsiųs-
kit, užlipinę ant voko
už 3c pašto ženklelį.

DIRVA
6820 Superior Ave.
Cleveland, Ohio

**Why
Pay More?**
CLEVELAND TRUST
PERSONAL LOANS
ARE LOW-COST
EASY TO ARRANGE

FOUNDED 1892
The
Cleveland
Trust Company
THE BANK FOR ALL THE PEOPLE

Pabėgėlių Vargai Lietuvos Vyskupų Laiškas Viso Pasaulio Kat. Vyskupams

Skyrių veda Jonas Jurgelis.

(Tęsinys iš pereinamojo nr.)

LIETUVIŲ SVIETIMAS VOKIETIJOJE PO KARO

Telkėmės ir apsigyvenome didesnėmis ir mažesnėmis kolonijomis, stovyklose (lageriuose) ir atskirai miestuose ir kaimuose. Kur tirščiau gyvename ten mums lengviau suorganizuoti mokyklą, gimnaziją, vaikų darželį arba suorganizuoti kokie kursai, choras ir tt. Bet tas darbas vyksta labai sunkiai. Mokykloms reikia patalpų, reikia suolų, stalų, rašomųjų lentų, o stovyklose perpildytos žmonių, jokio laisvo kampelio.

Nepaisydami tų kliūčių, mūsų tėvų ir mokytojų pastangomis darbas vis delto pradėjo — garažuose, pusrusiuose, ar net kartais kur ir kieme mūsų mokytojai, susirinkę vaikus, pradėjo mokslą.

Antras vargas — neturime vadovėlių. Vienur-kitur ar tai mokytojas ar mokinys vieną kitą vadovėlį turi atsivežęs. Reikia tokius vadovėlius surinkti ir juos atspausdinti išnaudojant žinomą, jei gausime leidimą, jei gausime popierio. O tuo tarpu mūsų mokytojai dirba be vadovėlių.

Gimnazijoms reikalingi gamtos, fizikos ir kt. kabinetai, reikalingi žemėlapių ir kitos mokyklos priemonės, — jų visai neturime ir pasigaminami mums sunku. Vienos gimnazijos biblioteka yra atvežta į Vokietiją. Tat reikalingiausių knygų bus galima perspausdinti.

Ypatingai svarbus reikalas — amatų mokyklos. Turime daug paaugusio jaunimo kuris neturi darbo, yra pavojus kad be darbo gali išvirsti. Išmokyti tinginai, ir tt. Reikia paruošti jaunimas gyvenimui, sunkiam darbui ar tai emigracijoje ar Lietuvos atstatyme. Todel butinai reikia mokyti amatus. Turime tam reikalingų mokytojų, jieškomės sąlygų dirbtuvėms, neturime įrankių.

Aukštųjų mokyklų jaunimas turi dar daugiau rūpesčių, nes jau pats laikas imtis studijų darbo. Norime suorganizuoti savo universitetą, nes turime čia profesorius, docentų ir kitokio mokytojų personalo iš Lietuvos pakankamai. Jaučiame būtiną reikala paruošti Lietuvos atstatymui aukštą kvalifikaciją žmonių: inžinierių, gydytojų, mokytojų, teisininkų ir tt. Darome žygių kad valdžios organai duotų mums leidimą arba savo universitetą organizuoti arba stoti į vietinius universitetus ir vykty studijuoti į Angliją, Prancūziją ir kitur.

Žinoma, iškyla visa studentų šelpimo ar stipendijų problema, nes pinigų neturime, darbo neturime, gyvename vien iš UNRRA malonės.

Taip pat ir profesūros tobulinimo klausimas. Turime galvoti apie profesūros prieaugį, reikia sudaryti sąlygas gilinti studijas jaunesniajam mokytojų personalui, doktorizuotis. Igi karo metai mums čia labai sukrudė, o grįžę į Lietuvą dar labiau jausime trukumą mokslui žmonių, aukštųjų mokyklų profesorius. Reikia stipendijų ir sąlygų išvažiuoti į garsius pasaulio universitetus.

Moralinės švietimo darbo sąlygos čia Vokietijoje dažniausia sunkios. Stovyklinis gyvenimas mūsų jaunimo auklėjimui atsiliepi blogai, nes vaikai nuolat mato visokių vazdų, girdi visokių kalbų, gyvena bedarbių bendruomenėje su visomis tokio gyvenimo neigiamybėmis. Tat mokytojų auklėjamas darbas reikalauja labai didelio atidumo, energijos ir sumanymo.

Su didžiausiu pasitenkinimu tenka konstatuoti mūsų mokytojų didelį patriotizmą ir pasišventimą. Sunkiomis sąlygomis jie sukurė nepriklausomos Lietuvos mokyklą, dar sunkiau tenka jiems čia išvilioje dirbti tikroje "Vargo Mokykloje". Šitie žmonės užsitarnauja tikros pagarbos. Mokytojai dirba be jokio atlyginimo.

Bet tai negali būti taisyklė. Reikia galvoti apie tai kad visi gautume apmokamo darbo ir iš darbo gyventume. Todel ir mokytojas turi gauti už savo darbą atlyginimą ir nuosirdžiai tam darbu atsidėti.

Eilė mokyklų jau veikia

Turime jau šiuo metu apie šimtą pradžios mokyklų, apie 50 vaikų darželių, apie 10 gimnazijų. Tie skaičiai nebutų normalūs jeigu gyventume visi didesniais kiekiais, bet mes gyvename labai plačioje teritorijoje, ir mokyklų skaičius dar padidės. Mokytojų mes neturime, bet mokytojų išlaikymas pasidarys brangus.

Visiems švietimo darbams vesti, derinti ir planingai visose Lietuvos išvilioje Vokietijoje paskirstyti Lietuvos Sąjungos valdyba yra sudarius centrinę švietimo skyrių ir atskirose okupacinėse zonose turi savo įgaliotinius švietimo reikalingams.

Šiuo metu mokyklų tinklas dar plečiamas, steigiamas naujos mokyklos, o švietimo skyrius rūpinasi pagaminti vadovėlių pradinėms mokykloms ir gimnazijoms, taip pat ruošia planą išleisti reikalingiausiomis knygoms. Tuo reikalu švietimo skyriuje yra sudaryta Knygų Leidimo Komisija.

Jeigu mūsų užjūrio išvilioje būtų parinkta mums Lietuviškų knygų, vadovėlių tai galėtume sudaryti bent kilnojama bibliotekėle ir malšintume didelį knygų badą, kurį labai

jaučiame. Labai nudžiugintų mūsų vaikų darželių "pipirus" ir auklėtojus jeigu gautume pedagoginių žaislų.

Mes galime teisėtai pasididžiuoti kad pirmieji čia išvilioje sukurėme savo mokyklas, gimnazijas, pirmieji savo pulkiu chorą ir tautinių šokių grupių pasirodymais sužavėjome ir maloniai nuteikėme Amerikiečių, Anglų bei Prancūzų karius — kad tuo atžvilgiu mes esame laikomi kitiems lagerių kaimynams pavyzdžiu.

Mūsų inteligentija gyvena tuose pačiuose lageriuose ir valgo iš vieno katilo su visais kitais tautiečiais, jiems vadovauja ir bendrais tautiniais reikalais gyvena.

Jaučiame kad ir užjūryje plaka ta pati Lietuviška širdis ir dirba Lietuviškieji protai. Todel mūsų viltys ir tikėjimas yra gyvi, kad bendromis jėgomis atstatysime Nepriklausomą Lietuvą ir grįšime į Ją vertingais žmonėmis ir naudingais darbininkais.

GRAŽIAI PAMINĖTA TAUTOS ŠVENTĖ

Rugsėjo 8 d., Tautos šventė buvo iškilmingai paminėta visų Lietuvos pabėgėlių, gyvenančių Amerikos ir Britų okupuotose zonose. Minėjimo programose buvo iškilmingos pamaldos ir susirinkimai su šventei pritaikyta paskaita ir meniniu programu. Daug kur tuose minėjimuose dalyvavo Amerikos bei Britų karinės valdžios ir UNRRA svečiai.

Šventės minėjimas praėjo susimastymo dėl savo tautos tragedijos ir susikauptimo ženklu.

40 METŲ SPAUDOS SPAUDOS SUKAKTIS

Wangeno Lietuviai ruošiasi iškilmingai paminėti 40 metų Lietuvii spaudos sukaktį.

DAILININKO VIJEIKIO PARODA

Dailininkas Vijeikis Wuertzburge Lietuvii stovykloje surengė savo kurinių parodą.

Kiek anksčiau tokią parodą buvo suruošęs dailininkas Česlovas Jonušas. Jo paroda turėjo didelį pasisekimą.

(Bus daugiau)

DAUGIAU ŽUVO NEGU KARE

Šio karo laikotarpiu, nuo Pearl Harbor užpuolimo iki karo užbaigimo, Amerikos karo dalyvių užmušta 261,608. Bet per tuos nepilnus keturis metus karo, namų fronte žuvo 355,000 asmenų nuo visokių nelaimių.

Pačiuose namuose nelaimingais atsitikimais mirė 118,000 asmenų. Trafiko nelaimėse — apie 100,000, kiti nuo šiaip nelaimių darbuose ir kitur.

Šių metų Rugsėjo 8 d. Kauno Arkivyskupas Juozapas Skvireckas, Kauno Vyskupas-koadjutorius Vincas Brizgys ir Vilkaviškio Vyskupas-koadjutorius Vincas Podolskis parašė laišką-atsisaukimą į viso pasaulio katalikų vyskopus, prašydami jų pagalbos Lietuvos vyskupų pastangose grąžinti Lietuvai nepriklausomybę. Prancūziškas to laiško tekstas šiomis dienomis pateko Dirvos redakcijai, tat, parupinę jo vertimą, mes j žemiau paduodame ištisai:

EKSCLENCIJOS REVERENDISSIMI:

Katalikiškos Lietuvos vardu, kuriai šio karo bėgyje teko pakęsti didelių bandymų ir nelaimių, Mes, jos dvasiškieji vadai, ryžtamės pranešti Jūsų Ekscelencijoms ir per Jus, jūsų valstybių vadovams, apie didelius mūsų tautos kentėjimus ir jos begalinius vargus.

Keletas istorinių bruožų

Jau beveik tūkstantis metų kaip Lietuvos tauta, žinoma savo praeitimi, sudaro nepriklausomą valstybę toje šiaurės rytų Europos dalyje, kurioje ji gyvena dabartiniu metu. Tarp keturioliktojo ir šešioliktojo šimtmečių Lietuva buvo didelė ir galinga valstybė ir jos ribos tęsėsi nuo Baltijos iki Juodosios jūros. Lietuvos tauta turi visai savitą dvasią, savo istoriją ir savo kalbą, kuri iš pagrindų skiriasi nuo Slavų ir Germanų kalbų. Lietuva mokoje išsaugoti savo katalikišką tikėjimą nuo vakarinių reformų ir nuo visų kitų klaidingų doktrinų ir liko nepajudinamai ištikima Katalikų Bažnyčiai, kaip jos nenugalima tvirtovė šiaurės Europoje.

Į pabaigą 18-jo šimtmečio, padalinus Lietuvos-Lenkijos valstybę, Lietuvos tauta pateko į despotišką Rusijos jungą, kuriame išbuvo daugiau kaip šimtą metų. Tačiau net ir po šio didelių aukų ir kovų laikotarpio, Dieviškajai Apveizdai padedant, 1918 metais Lietuvai pavyko atgauti laisvę ir politinę nepriklausomybę, kuri viena tesudaro palankią moralinę aplinkumą ir suteikia materialines sąlygas, kuriose gali klestėti religinis gyvenimas.

Bolševikų užpludimas

Nežiurint tvirto nusistatymo ir didelių pastangų išlaikyti griežtą neutralumą, Lietuvai šio antro pasaulinio karo bėgyje teko praeiti neapsakomų kančių kelią.

Sovietų Sąjunga, pasinaudodama karo pradžia ir bendrininkaudama su Vokietija, pasidalino Lenkiją. 1939 metų Spalio mėnesį ta pati Sovietų Sąjunga primetė Lietuvai savitarpės pagalbos sutartį ir privertė pasirašyti įsileisti sovietų įgulas. Praslinkus aštuoniems mėnesiams, 1940 metų Birželio 15 d., prisidengdama melagingais kaltinimais ir sulaužydama tiek savitarpės pagalbos sutartį, tiek visas kitas galioje tebesančias sutartis, sovietų vyriausybė įteikė niekuo nenusižengusiai Lie-

tuvai ultimatumą ir ją užėmė savo labai skaitlingos kariuomenės pagalba. Ir tai, nežiurint visų iškilmingų pasizadėjimų, kurių Sovietų Sąjungos vyriausybė buvo davusi Lietuvai. Teisėta Lietuvos valdžia ir valstybės suverenumas buvo panaikinti ir kelių savačių bėgyje Lietuvos valstybė drauge su kitomis dviem Baltijos respublikomis klastingu būdu buvo prijungta į Sovietų Sąjungą. Bet dar prieš prisijungdama Lietuvą, Maskva vienšališkai atšaukė Lietuvos konkordatą su šventuoju Sostu, ir Apaštališkas Nuncijus buvo priverstas palikti Lietuvą.

Tuoju senų kalėjimų vartai atsivėrė, o į naujus kalėjimus buvo sukišta daug tūkstančių Lietuvos. Pirmoje eilėje buvo kalinami įžymieji Lietuvos žmonės, pasauliškai ir dvasiškai, buvusių vyriausybių nariai ir visi tie kurie valstybės administracijoje buvo užėmę nors kiek svarbesnę vietą, o taip pat net ir religinių bei kultūrinių organizacijų nariai. Maskvos propagandos pareiškimai buk Lietuva laisvu noru puolus Sovietų Sąjungos glėbį, yra visai be pagrindo. Mes patys drauge su visa Lietuvos tauta tada buvome Lietuvoje ir mes patys patyrėme persekiojimų, tasmų ir nužeminimų baisumą. Bolševikams nerupėjo tikroji Lietuvos tautos valia ir viskas buvo atliekama raudonosios armijos, sovietų emisarų ir jų slaptosios policijos GPU-NKVD pagalba.

Lietuvos nepriklausomybės atkurimas

Tiesa, ir Lietuvoje buvo komunistų bendradarbių, bet jų skaičius buvo visai nežymus, jei palyginti su ta milžiniška tautos dauguma kuri su komunistais neturėjo nieko bendro. Tikroji tautos valia tepasireiškė 1941 metų Birželio 22-26 dd., kai visa tauta sukišo prieš sovietus užgrobdėjus. Tuo metu buvo sudaryta nauja Lietuvos vyriausybė, į kurią inėjo visos krašto patriotinės grupės. Ta vyriausybė tuoju paskelbė nepriklausomos Lietuvos valstybės atkurimą ir bolševikiškojo režimo panaikinimą.

Deja, pirmąją okupaciją sekė kita, Vokiškai-naziška okupacija. Vokiečiai tuoju panaikino atsikursiąją Lietuvos vyriausybę ir įvedė Vokišką administraciją, kurios žiniai pavedė "Generalbezirk Litauen" (Lietuvos generalinę sritį).

(Pabaiga sekančiame numeryje)

Pabėgėlių Gyvenimo Žinios

BOLŠEVIKO PABĖGĖLIO IS LIETUVOS APIPA-SAKOJIMAS

WUERZBURGE išėinas Lietuvos pabėgėlių leidinys Lietuvos žinynas paskelbė Eltos pasikalbėjimą su vienu Lietuviu kuris nuo šių metų Birželio 10 iki Liepos 11 d. gyveno Lietuvoje.

Tai Lietuvos pirmosios bolševikų okupacijos metu buvęs komunistinio jaunimo organizacijos narys ir tarnavęs sovietų milicijoje. Vokiečių okupacijos metu jis buvęs išvežtas darbas į Vokietiją. Šią vasarą jis vėl grįžęs Lietuvon. Mat, kaip "komsomolcas" ir milicininkas jis rizikavęs Lietuvon vykti. Ten jis išnaudojęs buvęs paskirtas milicininku.

Pabuvęs Kaune, Panevėžyje, Marijampolėje ir Vilniuje, jis betgi vėl pabėgęs Vokietijon. Skelbdama šio atbėgėlio informaciją, Elta betgi pastebi kad ji už žinių tikrumą negalinti imti atsakomybės.

Suglaustai atbėgėlis štai ką pasakoja:

KAUNO VAIZDAI. Kaunas daro sveiko miesto įspūdį. Judėjimas gana gyvas, palyginus su Vilniū. Krautuvėse matyti daug Vokiškos kilmės prekių. Užrašai Lietuviški, o įstaigų — Lietuvių ir Rusų kalbomis. Žmonės maitinasi pagal korteles. Duonos norma beveik padvigubinta kaip buvo prie Vokiečių, bet sviesto, riebalų, mėsos ir vaikams pieno nėra ir gauti neįmanoma, nors kortelėse ir yra skirtas daviny.

Šiaip vadinamoje laisvoje rinkoje kainos labai aukštos. Žmonės skundžiasi visišku pinigų neturėjimu. Labai įsigalėjus mainų prekyba. Įvairius daiktus mainams atsiveža iš Vokietijos raudonarmiečiai.

Kaune sugriovimų nedaug. Išdegus Vilijampolė, apdegęs Savanorių Prospektas gale Ge-

ležinių Vartų rajonas ir vilų rajonas už radio stiebų.

Aleksote išdegęs Chemijos Institutas, miesto centre išdegęs prie pašto buvus vegetariškų valgykla, yra degimo žymių Nemuno žiemos Uosto pakrantės ties Daukanto ir Mažonio gatvėmis.

Geležinkelio stotis ir geležinkelio dirbtuvės visiškai sunaikintos. Tunelis jau atstatytas. Maisto fabriks ištolo atrodė sveikas, bet tikruose yra apgrautas ir dabar skubiai atstatomas. Kai kurie jo skyriai jau veikia. Juose skerdžiami iš Vokietijos atvežami gyvuliai.

Nemuno tiltai atstatyti. Mažiausia buvo hukentėjęs Aleksoto tiltas. Panemunės tiltas dar tik baigiamas pilnam naudojimui paruošti.

Žemės ūkiu, Prekybos-Pramonės, Saugumo Departamentu, Ateitininkų, Darbo Rumai nesugriauti. Sveiki pastatai Pažangos, Pienocentro, Žemės Banko, Karo Muziejaus, Lietuvos Banko, Teisingumo Ministerijos, Taupomųjų Kasų; Centralinio pašto rumai sveiki, tik sužalotas stogas. Išliko sveiki ir veikia Ragučio, Perkuno bravorai ir Kauno Audinių ir Litekso fabriksai. Centralinėse gatvėse matyti šaudymo žymės, nubyrėjęs tinkas, bet sugriovimų nėra.

Veikia Lietukis, Pienocentras, Valgis. Įstaigų tarnautojai beveik išimtinai moterys ir senyvo amžiaus vyrai. Batsiuviai, kirpėjai ir kiti smulkūs amatininkai prievarta neverčiami jungtis į arteles, bet prievartus amatininkai ir prekybininkai apkraunami mokesčiais kurių niekas nepajieigia pakelti ir nemoka.

Laisvės Alėja vėl pavadinta Stalino prospektu. Mokyklose nuolat rengiami šokiai. Mokyklų jaunimą stengiamasi žavėti linksmo gyvenimo nuotaka. Mitingai dabar mažiau praktikuojami palyginus su 1940-41 metais. Kaune kaip ir visoje Lietuvoje labai įsigalėjęs plėšikavimas. Plėšikauja prava-

žuojantieji ir iš ligoninių palaidžiami sovietų kariai. Žinoma tarybinė poetė Salomėja Neris šią vasarą mirė ir palaidota Kaune.

Kaune viešai skelbiamų sušaudymų buta tik pirmomis dienomis, bet nedaug. Naktiniai žmonių dingimai labai dažni. Apie juos niekas nieko nežino. Kauno kalėjimas ir fortai perpildyti suimtaisiais. Suimtieji laikomi sunkiose sąlygose, tardoma greit. Dabar leidžia kaliniams atnešti maisto, kas iki šios vasaros buvo draudžiama. Suėmimui pakankama paprasčiausio įskundimo.

Gegužės mėnesį, tariamai bijant kad partizanai suimtųjų neišlaisvintų, kaliniai iš visų kalėjimų masiškai buvo išvežti į Sovietų Sąjungos gilumą.

Ilgą laiką Kaunas neturėjo elektros, nes elektros stotis sugriauta. Kauno gatvėse matyti didesni skaičiai Rusų moterų ir vaikų, ir jų nuolat daugėja. Kauno gyventojų Lietuvos nuotaka labai prislėgta.

Pagal skelbiamus davinius, Vilkaviškio, Raseinių, Šakių ir Tauragės miestai yra visiškai sunaikinti. Šiaulių sunaikinta 30 nuoš. Aukštaičių miestai ir kaimai mažai tepaliesiti.

(Bus daugiau)

Pearl Harbor Įvykio Tyrinėjimo Narys

William Dewitt Mitchell iš New Yorko, ilgametis Demokratas, kuris prie Hoover'o tarnavo Generalniu Prokurorū, tapo paskirtas vienu iš tyrinėtojų Pearl Harbor įvykio.

BOLŠEVIKAMS NEPATINKA AMERIKOS SPAUDOS LAISVĖ

Rusai niekaip negali suprasti Amerikos spaudos laisvės.

Sovietų Maršalas Žukov Berline labai išsiskėdė dėl Amerikos žurnalo Time, sekančio pasielgimo.

Time patalpino atvaizdą Berlyno naktinio klubo šokikės, kuri stovėdama ant rankų, kojas išskėlus į viršų, tarp išskėstų kojų laiko Stalino atvaizdą.

Maršalas Žukov, pamatęs tokį vaizdą atspausdintą Amerikoniškame žurnale, atbėgo pas Gen. Eisenhower, visas įkaitęs ir pasakė:

"Ką tamsta manai daryti apie tai?"

"Nieko", atsakė Eisenhower. "Ką!? Jūs leidžiat Amerikos spaudai išstatyti pašaipai mūsų Maršalą?" sušuko Žukov. Eisenhower atsakė: "Tam mes ir kariavom šį karą — už teisę kritikuoti, už teisę žmonėms pasisakyti ką jie nori".

Eisenhower tada išaiškino Žukovui kad vieno žurnalo išspausdinimas Stalino atvaizdo tokioje pozėje neperstatė visos Amerikos valdžios ar visų piliečių minties, ir Amerikos vyriausybė skrupulingai prisilaiko nuo cenzuravimo spaudos už tokius dalykus.

Sovietuose už tai laikraštis būtų uždarytas, redaktoriai sušaudyti, ir žmonės kurie į tokį pavelskį žiūrėtų būtų ištremti į Sibirą....

Skelbimai • Dirvoje

50c už vieną kartą

tris kartus už \$1.00

Smulkus skelbimai Dirvoje, kaip tai namų pardavimas, išnuomavimas, kambariai, pajėkiojimas giminių, talpina 50c už vieną kartą, tris kartus už \$1.00. Priduokit gatvėl parašytą.

ŠTAI TAS PULK. JONO PETRUIČIO APRAŠYMAS JO PERGYVENTŲ KANČIŲ BOLŠEVIKŲ NAGUOSE

'Kaip Jie Mus Sušaudė'

1 knyga

\$1

(Lithuania Under the Sickle and Hammer)

(80 puslapių — su paveikslais — su Pulk. Petruičio biografija, su Lietuvos istorija)

UŽSISAKYKIT JŲ PLATINIMUI - 6 UŽ \$5, 15 UŽ \$10

'Timeless Lithuania'

\$3

(Su Lietuvos vaizdais, su Autoriaus Dr. Norem atvaizdu, su Lietuvos žemėlapiais)

LVS CENTRAS

6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio.

Dienos Klausimais

Redaktorius—K. S. KARPIUS—Editor

6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio

GRYZIMO BELAUKIANT

Bolševikai teisia ir tremia Vokiečius

TUO tarpu kai Berlyne vyksta nazių svarbiųjų karo nusikaltėlių teisimas, kuriame pirmą kartą nazių bičiuliai ir savų ruožtu nusikaltėliai-bolševikai yra vieni teisėjų, Vokiečiai pabėgėliai iš Sudetų krašto ir iš bolševikų Lenkijos nauda pagrobto Vokietijos dalies kasdien tukstančiais plusta Berlyną. Išbadėję, nuplyšę, nusigandę ir visvien niekeno negailimi, šie žmonės yra gyvi numirėliai be vilties ir rytojų. Mirtis jiems yra geriausias sprendimas.

Life Spalio 15 d. numeris paduoda eilę nuotraukų, parodančių tą žiaurų "ponų tautos" dalies likimą. Tačiau šis vaizdas nėra vienintelis iš nazių ir fašistų jungo "išvaduotos" Europos mirties liudininkas. Panašius vaizdus Europoje šiandien yra daug, ir gal nėra nei vienos vietelės, išskyrus karo nepalietas valstybes, kur gyvenimas būtų prasidėjęs iš naujo. Bet už viską skaudžiau yra tai kad, greta bausių fizinių kančių ir nepataisomų moralinių nuoskaudų, visur jaučiamas kujo ir pjautuvo emblemos artumas kaip busimos "amžinosios ir teisingos" taikos ženklas.

Amerikiečiai ir Anglai jau pajuto tos emblemos kvapą ir jie jau nujaučia kokios problemos jų laukia ateityje. Bet šiandien dar reikia kęsti ir laukti, matyti aplinkui mirtį ir but bejėgią ją pašalinti. Ir tik rytdiena gali atnešti galutinį sprendimą.

Azijos aidas

Už kelių tukstančių mylių — Japonijos salose — vystosi kita drama. Karo naštą nualintas ir baisaus bado grąšomas kraštas stovi didelių politinių bei socialinių permainų išvakarėse. Suteikus amnestiją politiniams kaliniams, iš Japonijos kalėjimų išplūdo komunistų gaujos ir štai jų vadas Yoshio Shiga jau reikalauja dabartinės santvarkos panaikinimo ir demokratijos Amerikos pavyzdžiu įgyvendinimo. Iš paviršiaus žiūrint tai visai natūralu. Juk ir patys Amerikiečiai nori Japonijoje įgyvendinti demokratiją. Betgi, atsiminus kad, pagal komunistų teoriją, kelias į proletariato diktatūrą eina per senosios santvarkos sutrypimą ir išniekinimą, Yoshio Shiga pareiškimas įgyja kitokios prasmės. Jis rodo kad ir dar viena šalį raudonasis vėžys yra ištisęs savo nuodingas žnyplės.

Tuo tarpu Kinijoje, į kurią jau iš seno Maskva godžiai žiūri, komunistai yra kaip ir apimę. Kame gi šito priežastis? Ogi tame kad Amerikiečiai ne tik aprūpino Čiang-Kaišeką ginklais, bet ir kariuomene, pirmoje eilėje aviacijos daliniais, kurių pagalba Yaneno komunistų spraudimasis galėjo būti visur sustabdytas. Prieš tokius argumentus Yaneno komunistai ne ką galėjo pasakyti, ir jiems neliko nieko kito kaip susitarti.

Tačiau kiekvienam yra aišku kad Kinijos komunistai to susitarimo tesilaikys taip ilgai kaip ilgai Čiang-Kaišekas turės militarinę persvarą. Jei ta persvara kurią dieną išnyktų, Kinijos komunistai vėl pasidarytų nesukalbami. Šiandien betgi Kinijoje yra palyginamai ramu. Pekinas, senoji Kinijos sostinė, iki šiol užima Japonų, pasidavę Čiang-Kaišeko generolui. Tuo būdu pasutūtinės didesnės Japonų karo jėgos Kinijoje kapituliuvo.

Tačiau kontrastą Kinijai šiandien sudaro Holandų Indijos salynas. Ten vietinių sukilimas jau pavirto į karą, ir koks viso šito bus galas šiandien dar nežinia.

Išradimo siaubas

BET prie visų tu neramumų ir rūpesčių dabartiniu metu dar prisideda vienas didesnis rūpestis: atominės bombos išradimas. Kai kurie žmonės šiandien yra tiek įsibauginę atominės bombos naikinamąja galia kad tiesiog isteriškai siūlo atiduoti jos paslaptį Rusijai, tarytum tada jau jokio pavojaus nebėliktų. Šalčiau galvojančiai betgi nurodo kad paslapties niekam negalima išduoti, ir patiems reikia kuo smarkiausia vartyti prie kin atominius tyrinėjimus ir nuolat laikyti didelę ir stiprią kariuomenę. Tai busiantis geriausia ateities saugumo garantija. Pasitikėti kitais, pasak jų, nesą galima.

Susizavėjimo nykimas

Kiek tai liečia bolševikus, tai neseniai iš kelionės po Europą grįžę kongreso nariai ir senatoriai anaiptol neberodo to susizavėjimo kurį iki šiol su mažomis išimtimis rodydavo kiekvienas Amerikietis, atsilankęs Sovietų Sąjungoje. Tai yra geras ženklas, nes jis rodo kad Amerikai pamažu ima aiškėti tikrasis bolševikų veidas. Kai jis bus visiškai aiškus, pasaulis ims pamažu grįžti į savo normalų vakarietišką kelią.

Tai, žinoma, neįmanoma be komunistiškojo pasaulio sutriuškinimo, tačiau nereikia įsivaizduoti kad tas pasaulis jau yra toks tvirtas ir nesugriauzamas. Jau pakartotinai girdėjome nesutarimus tarp kariuomenės ir enkavedistų, ir Maršalo Žukovo susirgimas gali turėti su tuo ryšio. Greta to, juk yra žinoma kad Stalinas nesikėnčia jei kas iš jo valdinį ima populiarėti. Jis, mat, bijo kad tai nenustelbtų jo prestižo, ir paprastai jis tokius asmenis likviduoja.

Tačiau vieną kartą gali atsitikti kad, taip sakant, atsimuš kirvis į akmenį: koks generolas, užuot laukęs kad enkavedistai jį nudžiautų, pirmas ims enkavedistus kapoti. O tada ir Stalinui, kaip visų enkavedistų vadui, pasidarytų karšta. Ir jei įvyktų taip kad generolas laimėtų tai su enkavedistų žlugimu žlugtų ir komunistinė sistema. Nes tikrasis komunizmo požymis yra ne tiek privatinės nuosavybės pripažinimas kiek enkavedistais

Amerika Padeda Įvesti Komunizmą Bavarijoje

Hearsto laikraščiai prieš kelias dienas išsaudino redakcijos straipsnį vardu "Komunizmas Bavarijoje". Tame straipsnyje pamini ir Lietuvą ir kitas Sovietų okupuotas šalis rytų Europoje, kur jau įvesta komunizmas arba bolševikiška tvarka.

Straipsnyje įrodinėjama kad Bavarijoje, Vokietijos dalyje kurią valdo Amerikiečiai, negudriai pasidaruota įvesti komunizmas. Primatejama kad visur kur tik sąjungininkų laimėtos armijos užėmė, tu šalių nugalėtiems ir desperacijai atsiderusiems žmonėms priimatejama komunizmas.

Amerikos Generolas Patton buvo paskirtas Bavarijos valdytoju, bet už tai kad jis leido tai Vokietijos daliai rimtai atstatyti tvarką ir gyvenimą, pasiskirdamas į vietos administraciją tinkamus žmones, nežiūrėdamas kad jie kurie buvo nazių šalininkai. Už tai Patton net prašalintas iš tos vietos.

Dabar gi, Patton'ą atstaušius, Bavarijos vietos valdytoju paskirtas tulas Hoeniger, kuris

pagrystas teroras. Tat, jiems išnykus, išnyktų tai kuo remiasi dabartinė komunizmo sistema.

Gi išnykus komunizmui, išnyktų kliūtis į teisingą ir pastovią taiką Europoje ir visame pasaulyje. Tikėkimės kad netolimoje ateityje ši galimybė vėrs tikrove ir dar mes patys busime šitų įvykių pasekoje atsikuriančio laisvojo pasaulio liudininkais.

TEVIŠKĖ IŠTOLO

(Pabėgėlio eilėraštis)

O, Lietuva, pilkoji vargo motina,
nuo amžių susigužus
po gelsvo šiaudų kėpure,
tu rymai kryžkelių smutkeliais
ir šluostai prakaitu linų trintėliais,
visiems atvėrusi dosnią širdį —
o kai pailsus suklumpi —
tau niekas rankos neįstiesia.

Tu neslepi sidabro lobių,
netviski miestais auksagalviais —
bet tavo meilė palaima
negestantiom versmėm čiurlena.
Esi didinga savo sopuliuos,
turtinga neturte kaip saulė,
o pilkume gražesnė už marių perlą.

Prieš tavo lygumų graudumą
kalnai svarina baltas galvas;
kriokliai nusėdėva prieš upelių juoką,
o vynuogynų kekės lenkias
rasoties tavo vėsnų sodams;
auksuotas miestų karunas
lušnelių samanų uždengia.

O tėviške, sapnuos vaivorykstėm pražy-
są, vėjų blaškomas keleivis (dus,
girdžiu tavus atodusius ištoles;
jaučiu kaip glostai vėjų rankom veidą,
pakvipus duona ir medum —
Lyg paukštis pasiilgęs gimto lizdo —
tave sapnuoju, į tave skrendu —

B. Žvingilas.

LAISVĖS KOVOTOJŲ DAINA

(Pabėgėlio eilėraštis)

Tėvynė pavergta!
Mums priešas junga pina!
Bet mes, laisva karta —
Mūsų rankos ginklą žino!

Mes priešui ne vergai!
Mums svetimos dejonės!
Kova mums ne vargai!
Mes esam sau žmonės!

Per mūsų skausmus,
Per kraują pralietą
Sugrįš į mūsų namus
Laisvėžė nūmilyta.

Gliauda.

Lietuva Nepripažino Jokių Okupantų

Realus Lietuvių Boikotas Visokių Mobilizacijų

Rašo VAINIS DAINORAS Specialis laiškas Dirvai iš Švedijos.

Kiek mums buvo galimybių del karo meto pabaigoje transporto sunkumų gauti spaudos ir sužinoti ką Lietuviai spauda rašo, pastebėjome kad tiek kitur, o tuo labiau Amerikoje, Lietuviai komunistinė spauda puola Lietuvius kad jie patalika Vokiškiems okupantams ir todėl visi galėjusieji nuo antros bolševikų okupacijos pabėgti, juo labiau Lietuvos šviežuomenė bė išimties "krikštijama" naziais ir panašiai. Nuo District of Columbia ribų. Šis distrikas yra tai sostinės Washingtono plotas.

Pasiulyta taipgi projektai statymui naujų federalių pastatų Washingtono ir pašaliniuose 169 milijonų dolerių vertės.

Atsisakė Sutrumpinti

ALT sekretorius p. Grigaitis pranešė Dirvos redaktoriui kad ALT atsisako truminti savo neribotai ilgą atsakymą į ALM bendros akcijos pasiūlymą. Šitaip dalykams stovint Dirvos redakcija nemato galimybės ALT atsakymo patalpinti Dirvoje.

●HOLANDIJOJE vienas iš kiekvienų 10 žmonių neturi gyvenimui namų, po šio karo.

kiektijos karo pramonės fabrikus, todėl visi ėmė jų vengti. Naziai bandė žmones atplėsti nuo Lietuvių gamybos įmonių ir žemės ūkio darbų. Bet žmonių vadovai Lietuviai kiek pajiegdami gudravojo ir neleido savo žmonių išvežti į Vokietiją. Po nesekmingos "žvejybos" per darbo įstaigas, Vokiečiai sugalvojo mobilizuoti ypač vyrus jaunesnius (pasitaikydavo net moterų) jau 1942 metų pradžioje į tariamą "transporto tarnybą", ir ką sugaudavo, veik grusdavo ir Rytų frontą.

"Transporto tarnybon" savanorių mobilizacija taipgi nepavyko — visi sėkmingai išsislapstydavo po gimtuosius laukus. Kada į "transporto tarnybą" gražus skelbimai atsišaukimai nieko negelbėjo, Vokiečiai pradėjo praktiškai vyrų "medžioklę" taip. Miestuose bei miesteliuose paskelbdavo arklų ir vežėjų su pakinktais mobilizaciją. Reikėdavo suvežti visus valščiaus arklus. Vokiečių komisija šaukdavo išėlus visus ukininkus važiuoti per aikštę. Kuris arklų geriau patikdavo tą jie mobilizuodavo. Kai per dieną surinkdavo grupę arklų su gurguolėmis tai įsakydavo arklų savininkams ar mieste tiesiog iš gatvių sugaudytiems vyrams juos vartyti į Rytų frontą ir tuos vyrus įjungdavo į "transporto tarnybą".

NESIDAVĖ MOBILIZUOJAMIS RUSAMS IR NAZIAMS

Pirmosios sovietų okupacijos metu buvo numatyta vyrus mobilizuoti ir buvo tam tikslui visoje Lietuvoje prarastas patikrinimas. 1941 metų pradžioje TSRS Valstybinio Banko (Gosbanko) skyriuose Lietuvoje buvo duotos saugoti slapotos instrukcijos, kuriose nurodyta mobilizacijos atveju kam išmokėti pinigai, kokia tvarka finansuoti mobilizacijos vykdymą. Apskritųjų karo komisariatai buvo patikrinę vyrus šauktinius mobilizacijos atveju.

Bet nors Rusai jau prieš Vokiečių-Rusų karo pradžią Lietuvos-Vokietijos pasieniu buvo prigrūdę iš Rusijos gilumos su mobilizuotų net iki senyvo amžiaus vyrų mases, Lietuvoje mobilizacijos skelbti nedrįso, nes jie tvirtai buvo įsitikinę kad visa arti trijų milijonų tauta, neskaitant kokio pusės nuosimnio pasidavėlių tautos duobkasių bolševikų, yra prieš juos nusistatę, kad ir prieš tai buvo suvaidinta tautos prisijungimo tragi-komedija.

Vokiečiai, 1941 metų Birželio mėnesį, išginę raudonuosius gaujas tautos patriotų pagalba ir, neilgai trukus, nuslopinę Lietuvos viltis atkurti savo vyriausybę, pavedė Lietuvos tvarkymą "rudiesiems buliams", kaip aš jau minėjau viename savo straipsnių, griebėsi tautos jėgų mobilizavimą pirmiausia karo pramonės darbams ir Reichą.

Tam tikslui visuose Lietuvos apskrityse įsteigė darbo įstaigas, kurios ėmė registruoti visus žmones neva "planingo" darbo tvarkymo tikslams. Tas darbo įstaigos buvo vadovaujamos iš Vokietijos prisiųstų visokių invalidų ir senukų. Jau iš pat pirmų dienų Lietuviai suprato kad tie darbo punktai yra ne tiek darbo tvarkymo įstaigos kiek žmonių "meškeriojimo punktai" ir Vo-

registruoti ir stoti kariuomenėn.

Bet kadangi jau karo pradžioje buvusios Lietuvos komendantūros buvo sovietų suaparalizuotos tai ir karo tarnybos dokumentai buvo sunaikinti, todėl buvusių Lietuvos karininkus ir puskarininkus sukontroliuoti buvo sunku. Gi patys buv. Lietuvos kariuomenės kariai savo dokumentus slėpė ir nepripažino. Tiesiog juokingu išrodė Vokiečių niršimas kad Lietuvos vyrai nepasiduoda mobilizuojami. Jei kokis jaunas vyrukas, Vokiečių grąšinimų įbaugintas kad jo tėvai bus suimami, ateidavo į mobilizacijos būstinę tai dažnai pasitaikydavo tokių įvykių: prie mobilizacijos punkto durų stovintis Lietuvos policininkas diržą tą pagrindavo, sakydamas: "O ko tu čia? Nešdinkis greičiau į krumas!"

Jaunų vyrų mobilizavimui Vokiečių žandarmerija tiesiog po kaimus suruošdavo masines "medžiokles". Tiek tik gerai buvo kad Vokiečiai panašias vyrų "medžiokles" ruošdavo beveik visuomet dienos metu, ne taip kaip sovietų NKVD milicija, kuri vidurnaktį gaudydavo žmones, tai visi kaimų vyrai dienos metu visuomet išsislapstydavo. Naktimis Vokiečiai, priešingai bolševikams, nelabai mėgdavo baladotis.

Žandarmerija vyrų "medžioklei" Lietuvoje naūdodavo Ukrainiečių savisaugos policiją bei Latvų savisaugos dalinius. Tai Lietuvoje labai blogą įspūdį paliko kad Vokiečių žandarmerijai labai stropiai talkininkaudavo brolių Latvų tautos vyrai, kurie ten gausiai į savisaugos dalinius buvo susiorganizavę.

(Bus daugiau)

MIRĖ MILTON S. HERSHEY

HERSHEY, Pa. — Čia mirė Milton S. Hershey, garsų šokoladinų saldainių išdirbėjas, kurios nešiojo jo vardą. Jis sugyveno 88 metus amžiaus.

Ši miestelį jis išaugino savo vardu ir savo produktais. Čia jis išstatė ligoninę, hotelį, didelės sales, sporto aikštės ir tt. Išstatė ir našlaičiams prieglaudą, kur prilaikoma apie 800 berniukų.

Saldainių biznį jis pradėjo jaunas budamas, Philadelphiaje, bet bankrutijo; vėliau pasiskolines pinigų nuvyko į New Yorką ten tą patį biznį pradėti, bet vėl bankrutijo. Vėliau išvažiavo į Čikagą, kur taip pat nesisekė. Parvyko į Lancaster, Pa., ir pradėjo ten saldainių dirbimą. Po 15 metų tą biznį pardavė už milijoną dolerių. Prie savo gimtinės ukės tada nupirko daug žemės ir čia išstatė dabartinį miestelį. Jo turtas pasiekė 84 milijonus dolerių.

PAREMKITE LIETUVOS ŽURNALISTUS KURIE APRĄŠO JUMS APIE LIETUVIŲ SKAUDŽIUS PERGYVENIMUS

Lietuvos Karo Pabėgėlių Dirvos Bendradarbių AUKŲ KUPONAS

DIRVOS REDAKCIJAI
6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio.

Prijausdamas jusų sumanymui paremti Karo Pabėgėlių bendradarbius-rašytojus; šiuomi siunčiu savo auką \$.....

Su pagarba

Vardas ir Pavardė.....

Adresas.....

Miestas.....

Valst.....

Siunčiant savo auką pareminimui Dirvai rašančiųjų pabėgėlių žurnalistų, naudokit šį kuponą ir išpildę, įrašę savo auką, savo pilną adresą, pasiųskit Dirvos Redakcijai,

6820 Superior Ave.
Cleveland 3, Ohio.

Kaip Lietuviai savo Laisvę gynė 25 metai atgal

(Tęsinys iš pereinio nr.)

Mes bolševikams gudriai atsakinėjame

Po kiek laiko vėl atėjo prižiūrėtojas ir išsukė mane. Pasakęs kaliniams sudie, išėjau. Žiūriu — yra ir kiti mano draugai. Sustatė į eilę. Musų pinigų atidavė bolševikams palydovams. Palydovų buvo penki, bet nebe tie, kurie mus į kalėjimą atvarė.

Nugabeno mus į diviziono štabą, kur dar sykį mus ištardė. Mes taip gudriai jiems nupasakojome kad jie liko patenkinti.

Neturėdamas savo žemės, — sakau aš jiems, — įstoju į baltąją armiją policininku. Visiems iš Panevėžio pabėgus, aš, negavęs atlyginimo, išėjau jo įieškoti. Beįsiskodamas atsiduriau Kėdainiuose. O čia vietoje atlyginimo gavau šautuvą ir buvau priverstas išeiti kariauti.

Bolševikai, pasigėrėdami, šysojosi ir tvirtino mano žodžius kad tai esą galimas daiktas. Dar kiek patardė, liepė mus vesti į Vilnių.

Ukmergėje Vilniaus gatvė pilna buvo užsigrūdusi bolševikų kariuomenės. Ji žygiavo į frontą prieš Lietuvos kariuomenę.

Tiek bolševikų kariuomenės prieš mažą musiečių saujelę, — tariau sau, — žus musų kariuomenė, sykiu su ja ir visa Lietuva.

Bet taip neįvyko.

Einant mums gatvę, vėl girdėjosi musų vardu įvairios bolševikų pašaipos ir keiksmai. Mes su baime ir panika praėjome pro juos.

Esu pasiryžęs pabėgti

Žygiuoti Vilniaus link teko visą dieną. Eidami pamšikėmis arba mišku, gaudavome įsakytą nekalbėti ir eiti eilėje.

Širvintų neprieš, nakvojome viename kaimelyje. Gavome duonos ir šiltų kukulėlių. Visiems buvo įsakyta miegoti nusirengusiems. Aš visą naktį galvojau apie pabėgimą. Pamatęs kad visi miega, atsistoju. Žibalinė dega. Šviesu. Visi šautuvai sustatyti kertėje, o vienas sargybinis prie jų pasirėmęs snaudžia. Deja, greitai pastebėjau, kad aš atsistoju.

— Gal nori į lauką? — klausia bolševikas.

— Taip, — atsakiau jam.

Išleido. Kartu išėjo ir kitas mano draugas. Bolševikas mus palydėjo be šautuvo. Labai norėjau bėgti, bet buvau basas ir vienmarškinis. Patogumas bėgti buvo labai geras: už kokių šimto sieksnių miškas, naktis tamsi, bet buvo didelis šaltis, o aš buvau neapsirengęs.

— Vistiek pabėgsiu! — inėjęs į butą pagalvojau pasiryžęs. — Tik sulaukti progos!

Vasario 10 diena. Truputį šalta. Kelias užpustytas.

Atžygiavome į širvintas. Miestelis ilgas. Viduryje miestelio užsukom į arbatinę. Bolševikai užsipašė sau arbatos, o mes tik žiūrime, kaip jie valgo. Savininko buta geros širdies žmogaus. Jis ir mums atnešė arbatos ir po gerą gabalą duonos. Gerai pavalgę ir atsidėkoję išėjome.

Vakare atžygiavome į Maišiogalą ir sustojome ties bolševikų valsčiaus komitetu. Komiteto pirmininkas, permetęs mus akimis nuo galvos ligi kojų, liepė uždaryti ir arešto namus. Čia mums niekas nesirupino, bet ir bolševikams buvo ne pyragai: komitete vietoje duonos gavo rugių. Turėjo vaikščioti po miestelį, kol surado gerą žmogų, kuris išmainė grūdus į miltus, iš kurių išsivėrė sriubos.

Dejuojanti ponia su vienu avim

Rytojaus dieną atsikėlė jautėms labai blogai: galvas skauda, visi išalkę ir suvarę. Bet turėjome žygiuoti toliau. Sniegas buvo labai palaidas, todėl kibo prie batų, kas dar labiau mus vargino.

Bolševikai, žinojo kad mes alkani, pakelėje užsuko į pirmą pasitaikiusį dvarelį prašyti valgyti. Užėjome į ponios kambarį. Žiūrim — kambaryje stovi prižiūrėtoja. Bolševikai ponios prašo valgyti.

— Kas jie tokie? — Lenkiškai paklausė ponios, rodydama į mus pirštu.

— Bielogvardečiai. Chotiat kušat (Baltagvardiečiai. Nori valgyti).

— Bože moj, Bože. Kiedy ja nie nie mam

LIETUVOS ŽEMELAPIAI

(Galima siųsti pašto ženklais po 5c)

Šioje knygelėje telpa didelis Lietuvos žemėlapis, Kauno žemėlapis, Lietuvos matal ir saikai, miestelių ir miestų vardai ir prie kurių apskričių priklauso ir kitos informacijos apie buvusią Nepriklausomą Lietuvą.

Kaina su prisijuntimu tik \$1.00

Reikalaukit "Dirvoje"

6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

(Dieve mano, Dieve! Kad aš nieko neturiu) — sudejavo ponios. Bet, kiek pagalvojus, ištraukė iš krosnies kažkokį puodą su kruopomis ir atidavė mums.

Nors kruopos buvo ir aprugusios, bet mes jas gardžiai suvalgėme ir jų skonio nepajutome. Tik visa bėda, kad nebuvo duonos.

— Bože moj, Bože, — visą laiką dejuoja ponios. — Bolševikai viską iš manęs atėmė; tik paliko vieną kambarį ir vieną avį.

Jau pasimatė Vilniaus bokštai

Atsidėkoję išėjome. Saulutė jau krypo vakarop. Buvome visai suvarę. Netoliese pasimatė kažkokių rūmų raudonom čerpėm dengtas stogas. Bolševikai tarėsi užėti prašyti valgyti. Užėinam. Dvaro kieme pasitinkame savininką.

— Kad aš nieko neturiu, — Rusiškai sako šeimininkas bolševikams, kai šie paprašė jo mums duoti ką nors užvalgyti. — Visą atėmė Vokiečiai. Paskui atėjo bolševikai ir atėmė likučius. Nieko neturiu!

Bolševikai jį gerai iškoliojo, prikišdami jam kad jis, esą, išlaikęs baltagvardiečius, o kai reikia tikrus tėvynės gynėjus papenėti, tai nenorįs. Dar įvairiais nekartotiniais žodžiais jį išpludė, prižadėjo jam "atsilyginti". Nieko nepešė išsinešdinom.

Paėjus dar apie trys kilometrus, jau pasirodė ir Vilniaus bažnyčių bokštai. Priėjome keletą lušnelių. Užėjome paprašyti duonos. Bet kur tau! Jie patys, sako, važiuoja į Ukmergę duonos pirkti.

— Jei norite gauti duonos, pasukite į šalį koki kilometrą. Ten gyvena turtingas uknininkas. Jis turi keturis valakus žemės. Pas jį ir gausite duonos.

Bolševikai, kiek pasitarę, nutarė vieną pasiųsti pas nurodytą uknininką. Tas kartu pasivadino ir mane, o kiti pasiliko laukti. Man einant su bolševiku, kilo mintis griebti iš jo šautuvą ir pabėgti. Bolševikas, lyg supratęs mano mintį, liepė man eiti gerokai pirma.

Žutbutinė kova su bolševiku

Atėjome. Bolševikas paprašė duonos. Šeimininkė, nieko nelaukdam, atnešė ir man padavė apie vieną kilogramą. Aš valgau, o bolševikas su šeimininke politikuoja.

— Gal moki Lietuviškai? — klausia manęs šeimininkė.

— Prašom Lietuviškai su manim nekalbėti, — tariau aš jai, nes buvau nusistatęs bėgti ir nenorėjau, kad šis bolševikas pamanytų, kad ji mane į šį žygių prikalbino.

Šiek tiek užkandęs, likusią duoną įsidėjau į kišenę ir pasilenkęs pradėjau persiauti kojas. — Duokite belaisviui kopustų, — sako bolševikas šeimininkei. Aš tuo metu čiupau bolševikui už šautuvo, bet, deja, jo neištraukiau. Jis sučiupo už durtuvo ir šautuvas liko abiejų rankose. Jis suriko ir gerokai sukeikęs smogė man per veidą. Tas smugis tik daugiau mane įpykdė ir davė drąsos kovoti už laisvę iki paskutinio kraujo lašo.

Buvę kambarėje žmonės pradėjo klykti. Aš, sugriebęs už šautuvo, tempiau bolševiką iš kambario. Žengiant per slenkstį, bolševikas pradėjo iš mano rankos suksti šautuvą, bet abu sugriuvom. Paleidau šautuvą ir čiupau jam už sprando. Matau, bus blogai — neįveiksiu. Tuomet griebiau savo priešiui už akių ir vieną akį taip smarkiai paspaudžiau, kad tas, ne savo balsu cyptelėjęs, ėmė šauktis pagalbos. Bijodamas, kad kas nors neatitų jam pagalbon, griebiau už šautuvo ir, ištraukęs spyną, sprukau pro duris bėgti.

Tik spėjau atsigręžti, žiūriu — iš užpakalo vejasi bolševikas ir taikosi mane durti durtuvu. Aš viena ranka čiupau už durtuvo, o kita ranka su spyna šeriau jam porą kartų į galvą. Trečią sykį šeriant, rankoje liko pusė spynos — tik dužiklis. Su dužikliu perrėžiau jam veidą, iš kurio pradėjo kraujas tekėti. Tada spyryną bloškiau į šalį ir, abiem rankom griebęs, norėjau jam išsukti šautuvą. Bet jo rankų huta stiprių, neįveikiau, ir jis pargriuvo ant žemės. Tuomet, paleidęs šautuvą, vėl griebiau už akių, bet ranka pataikiau jam į burną ir jis man smarkiai ją sukando. Tada kita ranka čiupau už akių ir taip smarkiai jam spustelėjau kad jis tuojau paleido mano ranką. Manau, kad aš akį jam visai išspaudžiau, nes jis jau nieko man neįstare, o tik susiraitė ir sustaugė.

Mano mainai su berniuku

Palikęs kepurę, leidauis bėgti. Tiek buvau išvargęs, kad maniau jau nebeįbėgsiąs. Bėgau miško link ir žiemos pietus. Pribėgęs mišką, pamačiau, kad man apsiaustas kruvinas. Nusivilkau ir bandžiau jį su sniegu išplauti, bet veltui. Paėmęs kiek sniego nurijau. Šiek tiek atsigalvinau ir pasidarė lengviau.

Remkit War Chest ir National War Fund Jų Dabartiniame Visuotiname Aukų Vajuje

TAIP, TAMSTA!

Esi sotus, gyvenį pastogėje, gražiai apsirengęs, skubi į šiltes savo namus, pas savo šeimą...

Bet ar žinai, ar pagalvojai jog milijonai nekaltų žmonių šiandien Europoje ir kitur išmėtyti po įvairius kraštus badauja, be pastogės, be avalinės, be drabužių, be patalynės, be mediklės pagalbos kenčia!

Kenčiančiųjų tarpe yra tavo brolis, sesuo, senas tėvelis, močiutė ar tolimesnis giminė.

AR ATLIKAI SAVO PAR-EIGA Ar jiems pagelbėjai? Jei dar neįteikė savo aukos NATIONAL WAR FUND, skubėk tai padaryti tiesiai arba per savo vietinį United Lithuanian Relief Fondo skyrių.

Ar jau savo drabužių dali atidavei nukentėjusiems Lietu-

viams? Nepamiršk taip pat kenčiančių Lietuvų, vaikučių ir suaugusių, kuriems reikia: drabužių, apavų, patalynės, vitaminų, medikamentų, kenuoto maisto, muilo, knygų. Trumpai, jiems reikia visko ką reikia mums kasdien.

Sustok ir pagalvok dabar kai

United Lithuanian Relief Fund of America Inc. Warehouse
101 Grand Street Brooklyn 11, N. Y.

sėsi su šeima ar draugais prie gardžių pietų stalo, kai eisi į rubinę, kai skaitysi knygą, kai gydydiesi, kad tavo vienatūčiai to visko neturi, kad jie to visko laukia ir iš tavęs.

Siųsk savo, gaus iš kito, nupirk krautuvėję, bet aukok — siųsk viską!

Pravieniškųjų žudynių Aukos

(Tęsinys iš pereinio nr.)

Štai eilė kitų vardų. Pravieniškųjų bolševikų nužudytų žmonių, 1941 metais Rusams bėgant iš Lietuvos:

Pisaževičius Jonas, Juozo. Plaučiūnas Antanas, Juozo. Plaučiūnas Vincas, Juozo. Plukusovas Sebastijonas, Tado. Podlipajavas Serafimas. Povilonis Bolius, Kazio. Požėra Juozas, Motiejus. Prancėvičius Antanas, Mato. Prancūnas Juozas, Antano. Pruskovskis Juozas. Puodžiūnas Alfonsas, Elzes. Rackevičius Mamertas. Račinskas Antanas, Alekso. Rakauskas Antanas, Juozo. Rasimas Kazys, Antano. Račiukevičius Leonardas, Juozo.

Razmas Juozas, Juozo. Regina Stasys, Magdės. Ribickas Jonas, Juozo. Rikšas Pranas, Vincas. Rimdeika Marijonas, Jono. Rimkevičius Leonas, Juozo. Rimkevičius Vladas, Vlodo. Rindzevičius Ignas, Kazio. Ryderis Karolis, Eduardo. Rožanskas Vaclovas, Juozo. Rumainocovas Jievičius, Salmano.

Rupkus Leonas, Jono. Ruškys Salliamonas, Juozo. Sabaliauskas Antanas, Antano. Sadauskas Juozas, Petro. Sajonis Izadorius, Zofijos. Samardokas Aleksas, Jono. Sanborskis Vaclovas. Sankalas Antanas, Jono. Sauka Povilas, Jono. Savickas Morkus, Lukjono. Sekmokas Vladas, Stasio. Semčėsen Antanas. Sendzius Juozas, Juozo. Serafinas Vilnius, Kazio. Sereika Juozas, Jurgio. Siemaška Feliksas, Jono. Simanavičius Stasys, Juozo. Sinkevičius Kazys, Juozo. Sinkevičius Vitalius, Antano. Sireika Jonas, Agotos. Syrius Jonas, Alekso. Sitkevičius Antanas, Ipolito. Sito Pranas. Skirutis Kazys, Kazio. Skutulas Antanas, Norberto. Smislovskis Stasys. Solomko Mykolas, Osipovič. Spudys Bronius, Prano. Stasiukonis Jonas, Petro. Staiga Petras, Jono. Steigvila Stasys, Juozo.

Strazdas Jonas, Juozo. Strazdas Žanas-Teodoras Otto. Streikauskas Bronius, Adomo. Strikūka Antanas, Barboros. Strimas Pranas, Jurgio. Suikis Leonardas. Švirbutas Adolfas, Jono. Šabūnas Jonas, Prano. Šaltis Bronius, Petro. Šarys Antanas, Antano. Šatas Bronius, Vlodo. Šatas Stasys, Juozo. Šateika Jonas, Juozo. Šverbakovas Jokubas, Darijos. Ščialinskas Augustas, Martyno. Šegda Kazys, Zenono. Šiaučius Adomas, Antano. Šidlauskas Alfonsas, Stasio. Šimaitis Juozas, Jono. Šimalfenig Aleksas. Šimalfenig Tadas. Šimukonis-Simukauskas Pranas, Antano.

Šitavek Juozas. Šiulta Petras, Juozo. Šiuškevičius Eduardas, Baltraus.

Šopis Juozas, Juozo. Špilior Juozas. Štrimaitis Kostas, Vincas. Šukys Jonas, Kosto. Šumskas Raimundas, Jono. Šunauskas-Senauskas Adolfas, Petronėlis. Švedas Jonas, Prano. Švernelis Jonas. Talaša Antanas, Jono. Talakauskas Juozas, Stasio. Taraila Juozas, Juozo. Taraila Stasys, Jurgio. Tarasevičius Jonas, Antano. Tataicėnka Jurgis, Mykolo. Telyčanas Juozas, Mykolo. Terebas Mamertas, Augusto. Tiškevičius Benediktas, Jono. Tiurinas Viktoras, Jono. Tultekas Antanas, Jokubo. Tupis Jonas, Alekso. Ulinavičius Petras, Juozo. Ulinaskas Jurgis, Antano. Urbonas Kazys, Jono. Urbonas Pranas, Prano. Urbonavičius Vincas, Petro. Vadeika Stasys, Vincas. Vaiciekauskas Jonas, Leono. Vainūnas Pranas, Petro. Vainuta Leonas, Jurgio. Vaizdas Alfonsas, Juozo. Vaisnys Pijus, Pijaus. Vaitėkūnas Povilas, Igno. Vaitėkūnis Titas. Vaitukaitis Jonas, Motiejus. Valančius Antanas, Antano. Valspa Bronius, Jono. Vasiliauskas Juozas, Jurgio. Vaskėvičius Antanas. Vaskėvičius Viktoras, Juozo. Vazgevičius Vaclovas, Vincas.

MIRĖ LIETUVIS BU-VĖS JUODŽIŲ KARALIUS

Brooklyn, N. Y., Karo Laidvyno ligoninėje šiomis dienomis mirė Marjū Warrant Officer Faustinas E. Wirkus, 49 m. amžiaus, Lietuvos, kuris per tris metus buvo Haiti salos gyventojų karalius. Jis mirė po ilgios ligos, ir palaidotas Arlington Nacionalinėje Kapinėse.

Jo brolis, S. Howard Wirkus, gyvena Flint, Mich.

Wirkus patapo La Gonave karaliu tam tikru supuolimu. Kuomet jis gimė Pittston, Pa. kunigas pasiūlė jį pakriktyti Faustinu. Man, šio straipsnio rašytojai, teko tada gyventi Pittstone. La Gonave gentė kitados turėjo karalių vardu Faustina. Wirkus gi, tarnaudamas Marinuose, buvo pasiųstas į Haiti salą sekti smugelystei. Tos gentės karalienė pasitraukė nuo sosto ir apvainikavo Wirkų Faustino II titulu. Tose ceremonijose bu-

vo atlikta gyvulių aukojimas ir laukinių juodžių šokiai.

Šis Lietuvos valdė La Gonavus per tris metus iki tapo iškeltas į kitą vietą. Jo valdymas apėmė pareigas teisėjo, taksų rinkėjo, mokytojo ir partautojo laike gimdymų. Ta gentė turėjo \$2000 pinigų banko kai Wirkus ten pribuvo, o kuomet jis aleido, paliko jų ižde \$50,000. Vėliau jis tapo rašytoju ir kalbėtoju.

Po išstojimo iš marinių, jis netrukus vėl, 1939 metais, įstojo militarinė tarybon karalių rekrutavimui. Spaliu m. 1943, General Motors savo radio programoje, "Victory is Our Business", apipasaėjo apie Wirkus gyvenimą.

Flint, Mich., jis lankėsi du kartus, vieną kartą dar būdamas karaliu, ir pripirko automobilį Haiti gyventojams. Jo žmona, Julia, ir sunus, Faustinas Jr., gyvena New Yorke.

Ona C. Aksomaitis.
Detroit, Mich.

TREE'S CAFE

1457 East 71st Street

LIETUVIŠKA UŽEIGA
ALUS DEGTINĖ VYNAS

Smagi vieta sueiti savo senus pažįstamus ir draugus.
Eleanor ir Anthony Budas
Savininkai (20)

BROTHERS CAFE

LIETUVIŠKA UŽEIGA

1603 E. 79th Street
DEGTINĖ ALUS VYNAS

Užviečiame savo draugus Lietuviams atsilankyti.
Atdara nedėdieniais.
KAZYS LEIMONAS, Sav.

SUPERIOR-RUSSELL INN

LIETUVIŠKA UŽEIGA

6824 Superior Ave.
LIQUOR WINE BEER

Vieta kur sustoja kiti miestų pravažiujantie lietuviai
Helen Urbšaitis Helen Dunbar
Savininkės

PAJIEŠKOJIMAI

Jieškomieji ar apie juos žinantieji prašomi atsiliepi:

Consulate General of Lithuania
41 West 82nd Street
New York 24, N. Y.

arba
Consulate of Lithuania
30 N. LaSalle Street
Chicago 2, Ill.

Andriuskaitė, Stasė, kurios išteklėjusio pavarde nežinoma. Arlauskas, Ignas, gyvenęs Chicagoje.

Asevičiai (Savage) Baltus ir Jokubas, iš Lietuvos išvykę prieš 50 metų.

Balčiūnaitės, Liudvis ir Vanda, kurių išteklėjusio pavarde nežinoma.

Baltrimačiai, Petras ir Morte.

Baltruno, Antano, įpėdinai. Bartušanka, Jonas, gyvenęs Chicagoje.

Belkanytė, Ona, veikiausia gyvenusi New Britain, Conn.

Benišis, Jonas, kilimo vieta nežinoma, spėjama, kad gyvena New Britain, Conn.

Boreikaitė, Lucija, 1938 m. išvykusi Amerikon iš Rokiškio miesto.

Budos, Mykolas, Mečislovas, Ignas ir kiti, sunus Viktoro ir Stanislovo Budų.

Cekučiai, Stasys ir Julius, kilę iš Vilkomiškių k., Melagėnų v.

Cerneckas, Stasys. Dambraskas, Jurgis, ar Jonas.

Dambraskas, Matas, gyvenęs Chicagoje.

Danta-Dantienė, Marė, gyvenusi New Yorke.

Dapka, Juozas ir Povilas ir pastarojo duktė Emilija, kilę iš Radviliškio m. šiaurės ap.

Daugelai, Algirdas ir Bronius, kilę iš Tvarkiškų k., Garliavos v., ir gyvenę Gorevale Ave., Toronto, Kanadoje.

Daugela, Jurgis, kilęs iš Dzenčlaukos k., Marijampolės ap., turys du sūnus, kurie 1929-30 metais lankėsi Lietuvoje.

Diedoniai, anksčiau gyvenę 1862 (?), Scranton, Pa.

Diekantas, Pranas, gyvenęs Chicagoje.

Diekantaite, Ona, gyvenusi Chicagoje.

Dišes, Antanas, Mykolas, Ona Aldona, gyvenę Chicagoje.

Dzugas, Augustas, kilęs iš Mikėnų k., Siesikų v., Ukmergės.

Domeikos, Vincas ir Justinas, kilę iš Šakių ap.

Duley-Dulevičius, Adolfas, sunus Vinco, kilęs iš Diržių k. Radviliškio val., jau ilgus metus gyvenantis Chicagoje ir turintis ten savo namus bei biznį.

Garsickaitės, Petronėlė ir Agota, kilusios iš Simukų k., Jankų v., Šakių ap.

Garsickas, Petras, kilęs iš Simukų k., Jankų v., Šakių ap.

Gaigalėnė-Gaizauskaitė, Veronika, kilusi iš Gryblauskių k., Batakių v., Tauragės ap., prieš karą gyvenęs Brooklyn, N. Y.

Garbenis, Domininkas, gyvenęs Grand Ave., Michigan, Ind.

Gauronskas, Kazys, gyvenęs Chicagoje.

Girdvainienė-Piktuitytė, Julija, kilusi iš Kivilių k., Akmenės v., Mažeikių ap.

Goštautienė-Purckaitė, Teodora, su savo vyru Ottonu gyvenusi Bridgeport, Conn.

Grubienė, Veronika, gyvenusi St. Louis.

Gudžiūnienė - Grabliauskaitė, Ona, kilusi iš Svidiškių k., Punksko v., ir gyvenusi Boston, Mass.

Ivanavičius, Adomas, gimęs Lomėnų k., Kaišiadorių v., Trakų ap.

Jezerackienė, Augustina, kilusi iš Liepiškių k., Meškinės v., Alytaus ap.

Jeseliūnas, Lietuvoje gyvenęs Klovonio miestelyje.

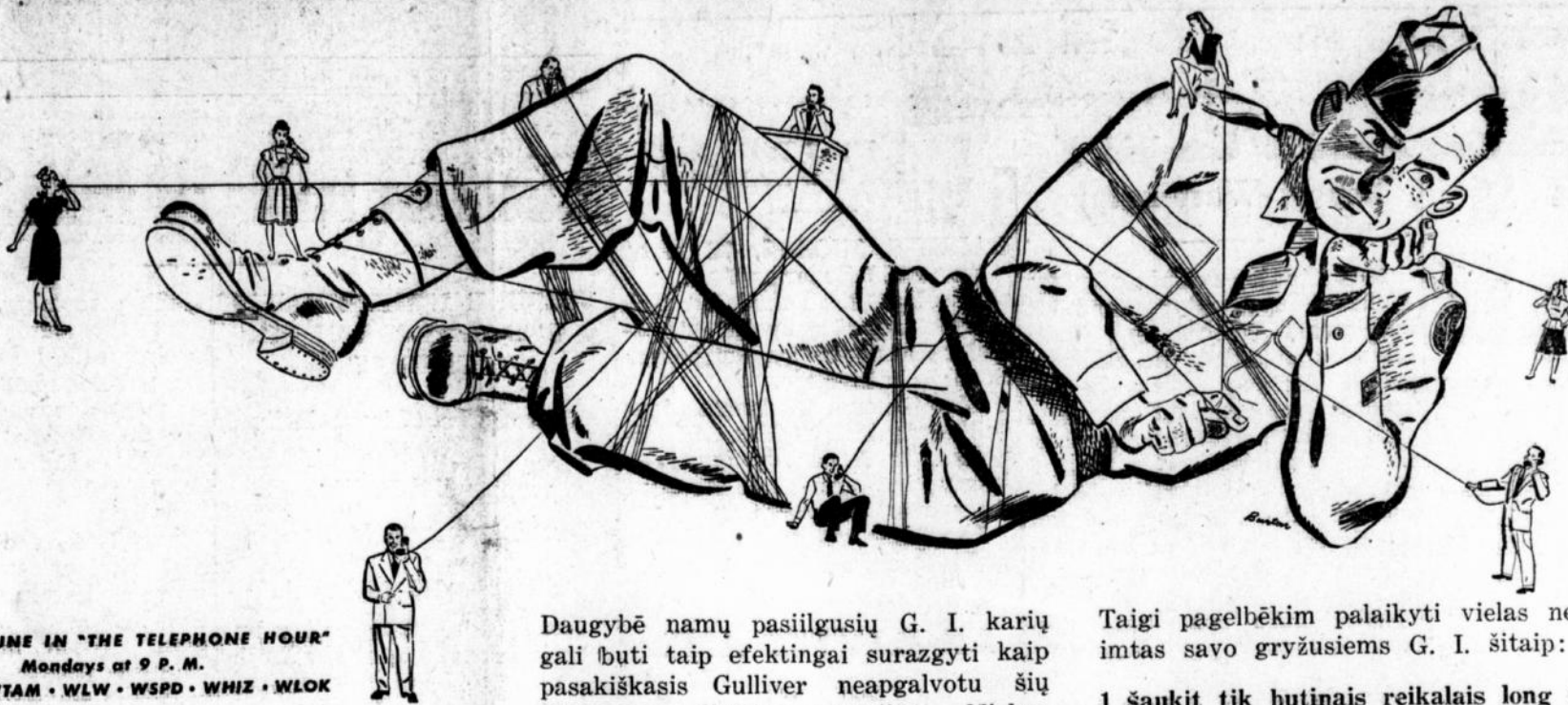
Jakubauskienė-Bazarauskaitė, Alžutė, Amerikoje žinoma dar ir pavarde Jakubowska, kilusi iš Bazorių k., Alytaus ap.

Jaksonai, Bronius ir Ona Meilutė, ir jų sunus Leonas, gyvenę Worcester, Mass.

Jegellenė Izabelė, Amerikoje žinoma kaip ISABELE YEGER, gyvenusi 408 Lafayette St. Newark, N. J.

Juškauskai, Kazys ir Adomas, kilę iš Žuvintų k., Simno v., Alytaus ap., ir gyvenę Vasingtone.

KODEL PRIVATE GULLIVER SMITH TAPO SUTRUKDYTAS ...

TUNE IN "THE TELEPHONE HOUR"
Mondays at 9 P. M.
WTAM • WLW • WSPD • WHIZ • WLOK

THE OHIO BELL TELEPHONE CO.

Daugybė namų pasiilgusių G. I. karių gali būti taip efektingai surazgyti kaip pasakiškasis Gulliver neapgalvotu šių dienų long distance vartojimu. Niekas iš mūsų noriai neužkirstų kelio sugryžusiam kariui tuoj pašaukti saviškius namuose. Bet long distance linijos dabar yra taip užimtos kad bereikalingas ilgas kalbėjimas arba nereikalingas šaukimas kaip tik tą padaro.

Taigi pagelbėkim palaikyti vienas neužimtas savo gryžusiems G. I. šitaip:

1 Šaukit tik būtinais reikalais long distance per kelis sekanti mėnesius kada daugiausia gryžtančių karių bandys susisiekti su savo namais.

2 Kalbėk trumpai. Kada kiti laukia, operatorė jums primins sakydama: "Please limit your call to five minutes."

Mes Duodam ir Iškeičiam Eagle Stamps

The May Company BASEMENT

BERNIUKAMS ŠILTI

Mackinaws

Aktyvūs Berniukai Mėgsta
Juos Dėvėti į Mokyklą ir
Sportui!

5.86

Stori, navy blue melton medžiagos pea jackets su reguliacijos inkaro guzikais. Dvieiliu priešakiu, su dideliu kalnieriū ir parankiais šoniniais kišenais. Mieros 10 iki 20.

Taip, Mes Juos Turim!

BERNIUKAMS NAVY

Pea-Jackets

Juos Gali (Laimė!)
Dėvėti ir Mergaitės!

13.86

Berniukams gražūs dvieiliu priešakiu languoti mackinaws, su dideliu apsauginiu žiemai kalnieriū ir keturiais parankiais kišenais. Mieros 8 iki 18.

"Pasakysiu ką Mano Mama Man Sakė"

"MANO MAMA SAKO kad kiekviena maža mergaitė kuri eina į mokyklą turi turėti Sight-Saving šviesą savo namų užduotims.

"Taigi mano mama įgijo man Sight-Saving Lempą—ir mano brolis ir sesuo turi sau po vieną, taipgi!"

"Mano lempa gelbsti lengviau man atlikti namų užduotis... ir aš lengviau išėinu savo skyrius, taipgi!"

KIEKVIENAM STUDENTUI reikalinga Sight-Saving Lempa skaitymui, rašymui ir skaičiavimui—ir apsaugai nuo akių įtempimo.

Ar žinot kad veik visi kurdikiai gema su gerom akim—bet akių įtempimas mokyklos ir kolegijos metais sudaro didžiausius akių negerumus? Ir tikrai, 7 iš 10 suaugusių turi prastą regėjimą.

Apsaugai savo vaiko ir savęs nuo akių įtempimo... padarymui savo namų malonesne, saugesne vieta... parukink gana Sight-Saving šviesos. Turit turėti nors po vieną Sight-Saving Lempą kiekvienam šeimos nariui.

SIGHT-SAVING ŠVIESA TAIP PIGI kad vargu patėmysis skirtumą tarp prastos šviesos ir moderniško apšvietimo kuris apsaugos jūsų akis ir sveikatą.

Ir tikrai, juo daugiau elektra jums visai tarnauja, tuo mažiau kaštuoja jos vienetas. The Illuminating Company teikia elektrą namų naudojimui už žemiausią vidutinę kainą—iš visų 53 metų... ir kainą vis dar eina žemyn!

The Illuminating Company
ALWAYS AT YOUR SERVICE

SIGHT IS PRICELESS • LIGHT IS CHEAP

CLEVELANDO IR APIELINKĖS ŽINIOS

DIRVA—6820 Superior Avenue. ENdicott 4486—Atdara vakarais

LVS Rengia Kortavimo Pramogą

Lietuvai Vaduoti Sąjungos 1-mas skyrius rengia smagų pasikortavimo ir vaišių vakarą, į kurį kviečiami visi Lietuvos rėmėjai ir draugai.

Ta pramoga prasidės 3 val. po pietų, sekmadienį, Lapkričio 4, pp. J. Blaškevičių namuose, 809 Hoover Road, netoli Lake Shore Blvd. ir Neff Road. Bus tai smagus, draugiškas susijimas ir vaišės. Tikietas asmeniui tik 50c.

AMERIKIETIS KARYS VEDE LIETUVAITE

Viena Amerikietė Clevelande pranešė Dirvos redakcijai kad jos pusbrolio karys Vokietijoje susipažino su Lietuvaite pabėgėle iš Lietuvos, ją pamilo ir jie apsiveda. Ji greitai laiku atvyks į Clevelandą.

Tokių atsitikimų bus daugiau, ir šis jau ne pirmas. Lietuviai kariai taip pat įsimyli ir veda Vokietijoje patekusias Lietuvaite.

GRAZIAI PAVYKĖS VAKARAS

Moterų Choro suruoštas meno vakaras Spalių 7 d. naujos parapijos salėje gerai pavyko, žmonių sutraukta pilna salė.

Suvaldina komedija "Vienas iš Musų Turi Apsivesti"; vaidino Juozas Sadauskas, Pranas Bortnikas, J. Bortnikienė ir Julė Cepūtė.

Moterų Choras, Adelaide Miliauskaitės vedamas, sudainavo keletą dainų. Prie to dainavo solo, duetų ir kvartetų. Solo dainavo St. Becker, M. Goldikienė ir A. Miliauskaitė; dvigubas kvartetas: M. Goldikienė, P. Štaupienė, N. Nemanienė, K. Štaupas, M. Drosutis, A. Buknis, A. Čepas. Visos dainos gerai sudainuota. Pianu vedė A. Miliauskaitė. Choro mokytoja A. Miliauskaitė, už jos energingą darbą ir pasisventimą, choro narių buvo apdovanota gyvų gėlių buketu.

Svarbiausia šio vakaro programos dalis buvo pianistės Birutės Smetonienės, kuri išpildė keletą žymių muzikos kūrinių, ir buvo entuziastiškai publikos priimta, atšaukta pakartoti. Poni Birutė Smetonienė dar pirmą kartą pasirodė naujos parapijos salėje programoje ir ji pasiliks ilgai atminčiai visiems šio vakaro dalyviams.

Visos šio vakaro pelnas skiriamas naujos bažnyčios statymo fondui. Koresp.

MATEUSUI BRAZAIČIUI yra laiškas Dirvos redakcijoje, atsiųstas giminių pabėgusių iš Lietuvos.

TURĖTI SAVO NAMĄ!

Lietuvių Bankas daug yra padaręs žmonėms pasikolų, ir šiandien daug žmonių jau turi savo išmokėtus namus.

Taip pat kuriems yra reikalingos paskolos statymui, arba perkant namus, — at-eikite į Lietuvių bankinę įstaigą ir bus suteikta paskolos lengvais mėnesiniais išsimokėjimais.

Šioje įstaigoje depozitai po Federal Insurance Corp. kiekviena knygutė iki — \$5,000.00.

The LITHUANIAN SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
6712 Superior Ave.

Apmokės Kareivio Kelionę į Washingtoną

Mūsų tautos reikalių rėmėjas Alekas Banys, patyręs kad vėl rengiamasi Washingtone kelti Lietuvos klausimą, nesutinkant palikti Lietuvą bolševikų pavergta, praneša kad jis savo pinigais apmokės kelionę vieno Lietuvos kareivio arba WAC į Washingtoną, Lapkričio 16-17, kuomet Amerikos Lietuviai ten rinksis reikalauti kad Rusų armijos būtų iš Lietuvos ištrauktos ir kad Lietuvos nepriklausomybė būtų atsteigta, kaip Prez. Roosevelt yra Lietuviams žadėjęs.

Butų gera kad tą pavyzdį pasektų kiti mūsų biznierių ir profesionalai kurie patys negalės į Washingtoną važiuoti.

Pereitą pavasarį į Washingtoną leidome Lietuvių karių motinas, dabar jau atėjo laikas patiems kariams vykti pasakyti už ką jie kariavo. Alekas Banys yra darbo žmogus, bet supranta reikala ir pasiryžęs aukoti pinigus tikietui tokiame Clevelandiečiui Lietuviai kariui kuris pats negalėtų savo kaštais važiuoti.

Spalių 19 Alekas Banys važiuoja į Niagara Falls, N. Y., kur pasiryžęs praplauti Pulk. Petruičio knygu.

SUSIRINKIMAS

Lithuanian American War Activity Komiteto susirinkimas bus laikomas antradienio vakare, Spalių 23, nuo 7:30 val., Lietuvių salėje. Nariai malonėkite dalyvauti, ir kvieskit į šią organizaciją sugyžusius iš tarnybos Lietuvius karius.

Valdyba.

ORO LENKTYNĖS

Per kelis metus laikytos oro lenktynės Clevelande, karo bėgių nutrauktos, vėl atnaujina-mos ir bus rengiama 1946 metais Clevelando airpote, kuris yra labai didelis ir tam tikslui tinkamas.

MOKYKLOSE šymet įsirašė 3,081 mokinių mažiau. Pernai rudenį įsirašė 105,197 mokiniai, šymet — 102,116.

OHIO valstija paskyrė apie milijoną dolerių remodeliavimui Mount Vernon džiovininkų ligoninės.

BEDARBIŲ Clevelande šiuo laiku yra apie 47,000. 1940 m. bedarbių skaičius Balandžio m. buvo 94,000.

PAŠTAS vėl praneša kad į Lietuvą galima siųsti paprastus laiškus už 5c arba oro paštu po 30c už vieno lakšto laiška. Adresuokit senų savo žinomų adresu, prirašant LITHUANIA.

NAUJAI ATIDARYTA DORIDAN STUDIO OF ELECTROLYSIS

Prašalina nereikalingus plaukus nuo veido, kojų ir rankų. Kainos prielamos. Vėliausiai išrašas įrengimais. Su leidimu iš State Medical Board. Patarnimai dykai.

Valandos 4:30 iki 6:30 kasdien 10 iki 3:00 šeštadieniais. Vakarašis sulyg sutarimo.

Doris Ida Mason, C.T. (LIETUVAITE)

483 East 152nd Street
Prie Waterloo Road
KEmore 0831 Liberty 7678

IŠTIKUS GAISRO NELAIMEI

Kada jūsų namai arba raka-dai tampa sunaikinti arba sugadinti ugnies, kreipkitės į P. J. KERSIS, del apkainavimo, ko visada reikalauja apdraudus kompanijos pirm negu išmoka už nuostolius.

P. J. KERSIS
609-12 Society for Savings Bld.
Telef.: MAIN 1773.

MIRIMAI

BALUTIS JUOZAS, 72 metų, nuo 6528 Superior Ave., mirė Spalių 12. Palaidotas Kalvarijos kapinėse Spalių 16, pamaldos atsiuvo Šv. Jurgio parapijos bažnyčioje.

Liko žmona, Antanina, trys dukterys: Helen, Mrs. A. Velechka, ir Anna; du sunai — Juozas, ir Jonas U. S. Armijos transporto tarnyboje.

Laidojime pasitarnavo laidotuvių direktorė Della Jakubs.

AR PAVYKS AMERIKAI?

Rašytojas ir radio komentatorius Walter Winchell syki pasakė: "Neįveikė Rusijos Napoleono plienas, neįveikė Hitlerio divizijos; ar Amerikai pavyks įveikt blogą su geru?"

Kai Londone susirinko penkių didžiųjų užsienio ministrų pats Winchell sakė: "Jeigu mes drąsytisimės pūrvais vieni kitus tai mes niekad nepadarysim cemo".

Bet kai jis pamatė Molotovo dideles akis ir didelį apetitą tai kitą sekmadienį jau sakė: "Siame mikrofone išrodo labai blogai; penki didieji jau planuoja trečia karą, o kareivis liko ir vėl užmirštas žmogus". Jis taipgi pabrėžė, jeigu Amerika laikys paslaptį je atominė bomba tai kitas karas pasibaigtų į penkiolika minučių. Kas gi dabar nežino kad Amerikai užtektų trijų vyrų ir vieno lėktuvo išlaimėti karui?

Stalinis irgi tą žino, tik jis gal nežino kad Amerika mėgina nugalėti blogą su geru. Bet kažin ar pavyks.

Velionis Prez. Roosevelt syki pasakė: "Glostyk tigrą kiek nori, bet tu iš jo nepadarysi katuko". Rooseveltas ir pats glostė Stalina, ir juo jis ji daugiau glostė to Stalina daugiau šiaušėsi. Mat, tada buvo kitokios salygos.

Londone Molotovas putėsi ir korespondentų klausinėja mas labai išdidžiai nusijuokė. Mat, kas tai paleido gaudus kad ir Rusija turinti atominę bombą. Taigi visi klausykite Molotovo. Bet šysyk Molotovas apsiriko. Jau ir Stalina dabar suprato kad reiks palikti Rumuniją Rumunams, Bulgariją Bulgarams, Lietuvą Lietuviams, ir tt.

Nėra abejonės kad Amerika ir visos demokratiškas pasaulis trokšta kad Stalina paliktų ir Rusiją Rusams. Tada tai tikrai būtų išpildytas Atlanto Charteris ir būtų vienas ramus pasaulis. Lietuvė.

JAUNŲ nusižengėlių skaičiai Clevelande sumažėjo, sulyg pranešimų iš Juvenile Teil smo.

1931 metais visokių nusižengimų jaunieji papildė 5,800, kurie patirta, o gale 1944 metų nupuoė iki 3,700.

DEL ANGLIAKASIŲ streiko Clevelande jau pritrūkstą anglies. Reikia tikėtis anglies reikalas pasitaisys, nes pranešama kad angliakasių streikas tpo atšauktas.

GRYZO

Siomis dienomis gryzo iš U. S. armijos Jonas Simonitis, iš-tarnavęs nuo 1942 m.

P. J. KERSIS

609-12 Society for Savings Bld.
OFISO TELEFONAS: MAIN 1773.

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiesiuose, kreipkitės į mane, gausit pigia kainą. Taipgi gausit patarnavimą įvairuose apdraudus-insurance reikaluose.

Sutaisau paskolas pirmo mortgage. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

Wilkelis Funeral Home

PILNAS LAIDOTUVIŲ PATARNAVIMAS

6202 Superior Ave.

HEnderson 9292

Lithuanian Digest

6820 SUPERIOR AVENUE

CLEVELAND 3, OHIO

PHONE: ENdicott 4486

Russian Rule in Baltic Area

TRIBUNE WRITER BARES RED REPRESSION OF LIBERTY

(From The Chicago Daily Tribune)

By Hal Foust

(Continued from last week)

All Schooled in Russia

Head of another police bureau is a graduate of the Lenin political academy and espionage in Russia. He was arrested in Finland before the outbreak of the war and sentenced to seven years' imprisonment.

A reliable informant said all the important police posts are held by Finns who have been schooled in Russia. Some were sentenced by the Finns to life imprisonment for treason before the outcome of the war changed the conception of what constituted a crime.

The police department is under the minister of the interior, Y. K. Leino, who served a prison sentence in the '30s when communist activities in Finland were a violation of the law. In an interview he boasted that he had not fought Russia but had deserted from Finnish reinforcements being moved to the front.

This is the character of police deporting to Russia nationalist groups that Stalin does not want on his frontiers. It is arresting Finns suspected of loyalty to Finland's independence as promised in the terms of its armistice with Russia and Great Britain a year ago.

British on Control Board

Three paragraphs here about the British.

They are the junior and important members of a so-called control commission encamped in three Helsinki hotels to enforce the armistice terms. The commission is headed by Col. Gen. A. Shdanov who initiated the Red labor enslavement deportations and confiscations in Estonia, Latvia, and Lithuania.

A request for interviews with the Russian and British heads of the control commission was made thru formal channels, thru the Finnish foreign office. The British said they would be glad to see me socially but that for an interview arrangements must be approved by the Russians. The Russians said they would see me if it were requested by the Finn foreign office. The Finn foreign office, under Russian domination, said it would not make the request of the Russians. One more paragraph about the British.

The British have a courier plane once a week between Stockholm and Helsinki. It must obtain a permit from the Russians in advance of each trip. Thus it will be seen that the name allied control commission is a misnomer. It is really a soviet control commission.

Reds Given Arms

Returning to the subject of the police. During a casual chat Finnish army officers said that the constabulary was issuing rifles and ammunition to

civilian members of the Finnish Communist party. One officer said he had seen weapons being handed out from a police truck by policemen. Leino had said there were about 20,000 members of his party in this country of 3,800,000 population.

The leaders of the Communist party, according to the army officers, are graduates of the Red army school in Moscow. These 20,000 are the pointing fingers guiding police to Finns suspected of nationalism.

Some of the prisoners have been in jail almost a year without charges being filed against them. Arrests and searches are being made without warrants.

This reporter's hotel room telephone was tapped by police, according to a reliable informant. Code messages were used on the phone to arrange street corner appointments with acquaintances who would not mention their names when calling. Some feared being seen with an American newspaper man.

Communists are Outwitted

In a quarter of a century of reporting in America this reporter had no similar experience except once. That was an assignment investigating Illinois Democratic corruption during the illness, and following the death of the late Gov. Henry Horner, when G-men traced the numbers called from a Springfield hotel room and tried to peruse the writer's telegraphic file on orders from Washington New Dealers.

In Helsinki, as in Springfield, the informants used ingenuity and found means of communication with a minimum risk of detection. In Finland it was

AMERICAN HEROES

By WOODY COWAN

A SILVER STAR for gallantry in action has been awarded to Pfc. Julius Aschenbrenner, Pinckney, Mich. Although a member of a light machine gun section and therefore only armed with a pistol, Aschenbrenner advanced with several riflemen under heavy fire to knock out a machine gun position in New Guinea. He helped still the enemy fire. Men like that must have weapons, food and clothing. The War Bonds you buy and hold will provide them.

U. S. Treasury Department

even easier, notwithstanding the reputation of the Communists for all-seeing eyes, because the patriots, as they call themselves have counter-espionage.

(The end)

COMMUNIST TACTICS

(Reprint from Cleveland Plain Dealer — Sunday, Oct. 14)

"Reds vetoing Allied plans in Europe" is no surprise to any one who is acquainted with Communist tactics. Moscow's refusal to agree to establishment of a new currency law in Austria, so vital for the stabilization of Austrian monetary situation, and sabotaging

of Czechoslovak-Austrian trade agreement is just in line with Red plans to communize Europe. For, according to Communist doctrine, "Economic chaos is the road to proletarian dictatorship."

On this occasion let us remember Lenin's words, which he said nearly 30 years ago: "We cannot know whether in the first or in the second imperialist war between the very great nations, whether during or after it, a strong revolutionary movement will flare up. Whatever the case may be, it is our absolute duty systematically and unflinchingly to do our work in that particular direction." As we see, the Communists of today are following their master's orders with a great zeal. Therefore let all of us, who wish to preserve our present way of life, stand firm. The hour is late.

Julius Smetona.

Išrinkit
Milton S. GROSSMAN
JUDGE

Laikas pakeist Rudeniui

VYRAMS ir VAIKINAMS

Naujos Rudeninės Skrybėlės - \$5 - \$6 - \$7

Visokių pavidalų, gatavos jų pasirinkimui.

Vaikams Kelnės — \$3.45 - \$3.95

Mieros 8 iki 16 metų, gražių marginių ir vienodų spalvų

SWETERIAI susegami ar užsimanami — 2.45, 3.45, 4.50

MARSKINIAI — įvairių spalvų ir vienodo, mieros po \$1.45

THE KRAMER & REICH CO.

7010 Superior Ave Atdara Vakaraš
DYKAI GREEN STAMPS su kožu pirėniu. DYKAI

Čia galite iškeisti savo Stamp Books.

Della C. Jakubs

(JAKUBAUSKIENĖ—Laisnuota Laidotuvių Direktorė)

REIKALĖ VEŽIMAI LIGONIAMS PERVEŽTI. Kambariai pašarvojimui leidžiama naudotis nemokamai.

LITHUANIAN FUNERAL HOME

6621 EDNA AVENUE

ENdicott 1763

You support
UNITED LITHUANIAN RELIEF FUND

through the
NATIONAL WAR FUND
when you give to

This space for
your local copy

NOTARY PUBLIC

Turint reikala notarizuoti dokumentus kreipkitės į

K. S. KARPIUS6820 Superior Ave.
ENdicott 4486

JONAS G. POLTER
Lietuvis

Namų Maliavotojas,
Popieriuotojas

Apkainavimas ar patarimas reikale jūsų namo pagražinimo suteikiama nemokamai.

495 East 123rd St.
Telefonas POtomac 6899